درسعادتده نسخه‌سی
۱۰۰ پاره‌در

شرائط اشترا
ولایاتده سنه‌لکی ۱۵۰ آلتی آیلغی ۸۰ غروش اولوب اوچ آیلغی یوقدر . قیرله‌دن مقووا بورو ایله آلمق ایچون سنوی یکرمی غروش فضله آلنور .

ثروت فنون

سرمحرر و مدیری :
احمد احسان

شرائط اشترا
درسعادتده سنه‌لکی ۱۳۰ ، آلتی آیلغی ۷۵ ، اوچ آیلغی ۴۵ غروشدر پوسته ایله کوندریلورسه ولایات بدلی اخذ اولنور .

پنجشنبه کونلری چیقار . منافع ملك و دولته خادم مصور عثمانلی غزته‌سی

N o : 366
Rédacteur en chef:
Ahmed IHSAN

SERVET-I-FUNOUN
JOURNAL ILLUSTRÉ TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

8me Année
BUREAUX:
78, Grand'rue de la Sublime Porte

سکزنجی سنه — اون بشنجی جلد
پنجشنبه — ۵ مارت سنه ۱۳۱۴
عدد : ۳٦٦

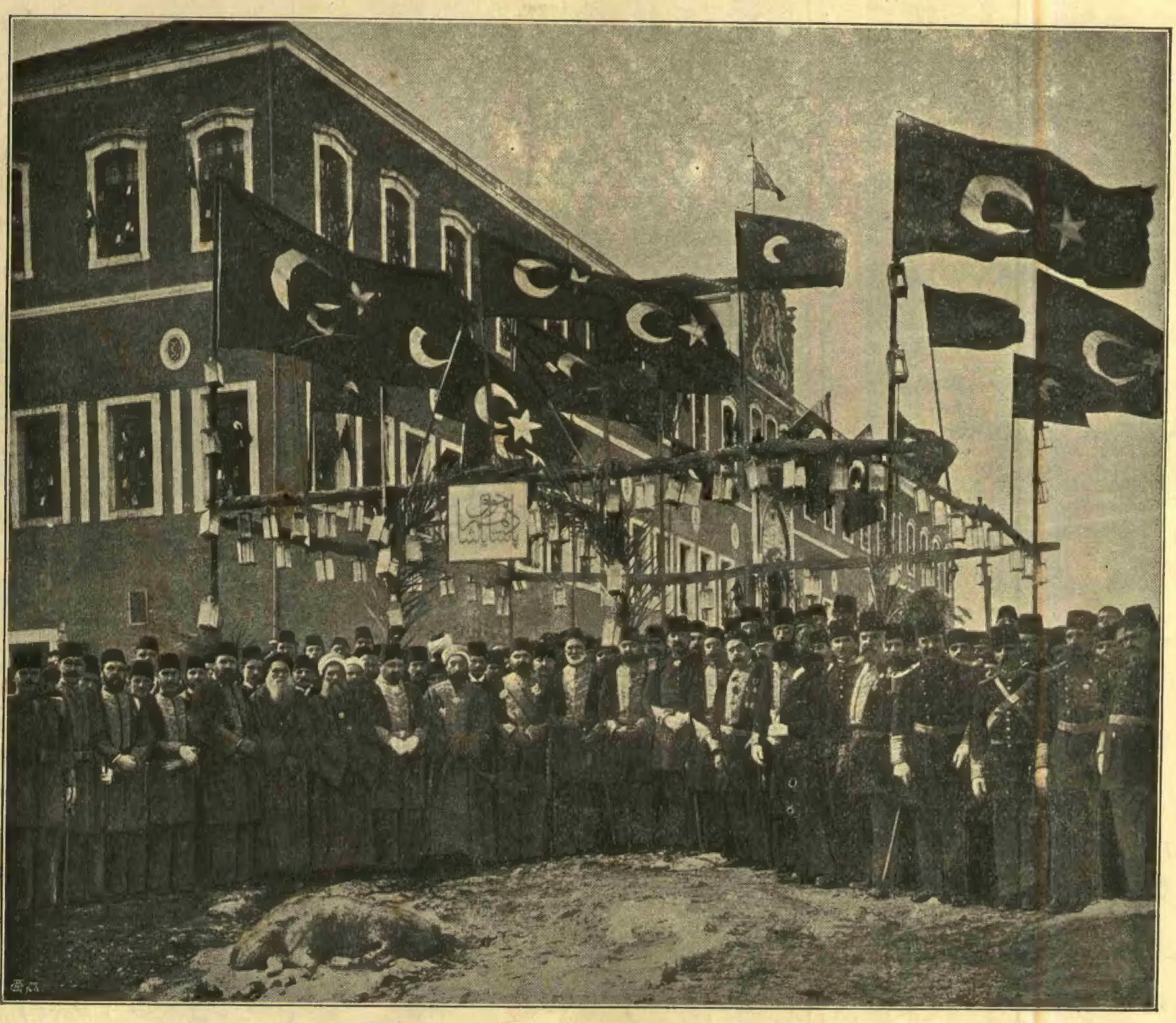

[سایهٔ عمرانوایهٔ جناب پادشاهیده بیروتده انشا اولنمقده اولان ساعت قوله‌سنك وضع اساس رسمی]
La cérémonie de la pose de fondement de la Tour d'horloge de Beyrouth.

KÜTÜPHANE-ANKA

مقالهٔ مخصوصه

محكمهٔ تمييز اعضای كراميندن عطوفتلو علی شهباز افندی حضرتلری طرفندن غزته‌مزه مخصوص اولارق درايفوس مسئله‌سنك جهات حقوقيه و عدليه‌سی حقنده يازلمش اولان مقاله درج ايله كسب فخر ايدرز :

برمدتدنبرو درايفوس مسئله‌سی هر مملكتده فكرلری مشغول ايتمكده‌در .

درايفوس عليهنه لاحق اولان حكمده اصابت اولوب اولماديغی جهتی موضوع بحث بولنمق حسبيله فرانسه‌ده بوخصوصك باعث اولديغی قيل وقال و انديشه اساساً معقول كوريله‌بيلور ايسه‌ده محكمه‌لرك لايخطی اولمامسنه وحكامك دخی سائر انسانلر كبی سهو وخطادن مصون و آزاده بولنمامسنه نظراً نيجه نيجه اشخاصك بلاموجب دوچار مجازات ايدلمش اولدقلری مؤخراً ظهور ايدن احوال ايله نمايان اولديغی حالده هيچ بروقت كيفيتك شو ايشده مشاهده اولنان اهميت فوق‌العاده‌يی كسب ايتمديكی جالب نظر دقتدر . حتی ميلادی اون سكزنجی قرنده قالاسك (Calas) وولتر طرفندن ويوزسنه‌مقدم ليزوركك (Lesurque) مشاهير وكلای دعاوی جانبندن بعدالاعدام تصحيح محكوميتلری بولنده كمال كرمی وبلاغتله وقوعه كتوريلان سعی وغيرت وتشبثات بيله بودرجه تخديش اذهانی بادی اولمامشيدی . حقيقت حالده بربحران عظيم شكلنی اكتساب ايتمش اولان درايفوس مسئله‌سی برسهو قضائينك اصلاحنه انحصار ايتميوب برطاقم مباحثات عسكريه وسائره‌يه وسيله اولمقده وعلاقه‌دارلرك صرفيات كليه‌لری نتيجه‌سی اوله‌رق برچوق صاحب نفوذ وحيثيت ذواتك مداخله‌سنی دعوت ايتمكده‌در . قالديكه برطرفدن درايفوسك لهنده وعليهنده بولنانلرك وقوعه كتوردكلری روايات مختلفه ومتباينه ، استعمال ايتدكلری شدت لسان ، ترويج مرام يولنده ابراز ايتدكلری حرص وحرارت وديكر طرفدن ارباب فنك اجرا ايلدكلری تدقيقاتدن متحصل نتايج متضاده حقيقت ماده‌يه انتقال وكسب اطلاع بحثنده عظيم مشكلاتی موجب اولمقده‌در . ايشته بوسببه وبوكره زولانك محكوميتيله‌ده مسئله‌نك فيصليذير اولميوب دها برمدت امتداد ايلمسی وبعض مهم وقوعاته ميدان ويرمسی احتمالنه مبنی كيفيتك نصل ظهور ونه صورتله جريان ونه كبی نتيجه‌لر توليد ايتديكنی وبوبابده‌كی مقاصدك نه‌دن عبارت ايدوكنی موضحاً بيانه سعی ايده‌جكز .

ميلادی ١٨٩٤ سنه‌سی اواخرنده ، يعنی بوندن اوچ بچق سنه مقدم فرانسه اركان حربيه يوزباشيلرندن حربيه نظارتی معيتنده مستخدم آلفرد درايفوسك ترتيبات وتنسيقات عسكريه‌يه متعلق برطاقم اوراق مهمهٔ محرمانه صورتلرينی براجنبی دولته تسليم ايلديكی حقنده فرانسه مطبوعاتنده ظهور ايدن شايعه فرانسزلری عظيم خلجانه دوچار ايتمشيدی . المانيا ايله بينلرنده وقوعبولان محاربه‌ده‌كی مغلوبيتلرينی باشلوجه پروسيا دولتنك مملكتلرينه سوق ايلديكی اشخاصك اخباراتنه حمل ايده‌كلدكلرندن فرانسزلر سرائر عسكريه‌نك حسن محافظه‌سنی مسائل حياتيه‌دن عد ايتمكده‌درلر . بوندن بشقه افشای اسراره واسطه اولان مخبرك مركز امور حربيه ضابطان مستخدميندن بولنمسی كيفيت اخبارك تزييد وخامتنی مؤدی ايدی . موسوی مذهبنه منسوب وثروت ونفوذيله معروف درايفوس عائله‌سی عن اصل فرانسزلرك اخيراً المانيايه ترك ايتدكلری آلزاس ايالتنده كائن مولحوز بلده‌سندن اولوب حتی اليوم بوبلده‌ده مهم برتجارتكاه وفابريقه‌يه مالكدر . شورا‌سی دخی شايان قيددركه مملكتلرينك المانيايه تركندن صكره درايفوس عائله‌سی افرادندن بعضيلری ترك معاهده نامه‌سنك بخش ايلديكی حق اختياری (droit d'option) استعمال ايدرك المانيا صفت تابعيتنی احراز ايتمشلر وبعضيلری ايسه فرانسز قالمشلردر . اهالی شايع اولان آلفرد درايفوس پارس سكنه‌سندن واصحاب اقتدار دن موسيو خادامارك دامادی ومكملاً تحصيل كورمش متفنن بر ضابطدر .

ظهورينی بروجه بالا ذكر ايتديكمز شايعه براز مدت ظرفنده رسميت كسب ايدرك دوائر ومحاكم عسكريه‌جه اوبابده جريان ايدن تحقيقات ومحاكمات نتيجه‌سنده مومی اليه الفرد درايفوسك خيانتی ثابت اولمغله مؤبد كورك جزاسيله محكوم ايدلديكی وكيفيت ديوان تدقيق عسكريدن امرار ايتديريله‌رك محكوميتك لايتغير حالنی اكتساب ايلديكی پيدرپی وقوعه كتوريلان نشريات رسميه‌دن مستبان اولمشدر . كرك عسكری مستنطق طرفندن اجرا قلنان تحقيقاتك وكرك ديوان حرب ايله ديوان تدقيق حضورنده تحدث ايدن محاكمات ومعاملاتك خفی طوتلمش اولمسنه نظراً اسباب حكمك نوع وماهيتی وبناءً علی ذلك محكوميت واقعه‌ده اصابت اولوب اولمديغی حقنده معقول بررأی ومطالعه سرد ايدلمك تصور اولنه‌ماز . شوقدركه ديوان حربك قناعت وجدانيه‌سنه اساس اولان الك قطعی دلائلدن بريسنك‌ده تسليم اولنان اوراق محرمانه صورتلرينك اساميسنی متضمن اوله‌رق مذكور صورتلره مربوط امضاسز بوردرو (يعنی مفردات پوصله‌سی) تسميه اولنان ورقه خطنك الفرد درايفوسك خطنه تماميله مشابه اولديغنك ارباب فن طرفندن بيان ايدلمسی وموقع وصفت اعتباريله حربيه نظارتنده مستخدم اركان حربيه ضابطلرندن بشقه برضابطك اوراق محرمانهٔ مذكوره‌يه دسترس اوله‌ميه‌جغنك تحقق ايتمسی ومحكوميت واقعه‌نك مقرون عدالت ومشروعيت اولديغنك امرای عسكريه ووكلای دولت جانبندن اكيداً وتأكيداً درميان اولنمسی بروجه مشروح صادر اولمش اولان حكمك اسباب مقبوله‌يه مستند اولديغنی ارائه ايدن احوالدندر . هله اركان دولت وعسكرك ناموسلری اوزرينه بويولده ويردكلری تأمينات بركونه تردده محل براقماز . زيرا دور يعنی وكلا تبدل ايدوبده يرلرينه كلانلر ويريلان تأميناتك بی‌اصل واساس اولديغنی ظاهره اخراج ايتسه‌لر تأمينات

مذكوره اصحابنك كذبی ارتكاب ايدرك افكار عموميه‌يی اغفاله جرأت ايتمش اركلردن طولانی معناً وبلكه مادةً محو ونابديد اوله‌جقلری حقايق اموره آشنا اولنلر نزدنده بديهيدر . فرانسه حكومتنجه يوزباشی درايفوسك نابمحل اوله‌رق محكوميتنده بركونه منفعت وارد خاطر اولمديغندن اركان مشار اليهمك بويله برتهلكه‌يی بلاموجب اختيار ايده بيلملری عقل سليم ايچون تسليم اولنه‌ماز . بوندن قطع نظر الفرد درايفوسك محكوميتی سهو وخطايه مبتنی اولديغی ، محسوس احوالك وجودی محقق اولديغی تقديرده اعادهٔ محاكمه طريقنه مراجعت اولنمسی طرف دولتدن مكرراً اخطار اولنمش ايكن درايفوس حاميلرينك بوصورته ياناشمامری اولبابده دوران ايدن رواياتك حقيقته مقارن اولمديغنه دليل ايدی . فی الواقع‌ده جنايت وجنحه‌يه دائر محاكمدن لاحق اولان احكام قضيهٔ محكمه حالنه كيردكدن صكره بيله محكمهٔ تمييزك قراريله تصحيح اولنه‌بيلور [١] . بزم اصول محاكمات جزائيه قانونك اوچيوز قرق طقوزنجی ماده‌سنده برادمه قتل جنايتی اسناد اولنوب عليهنه حكم اولندقدن صكره مقتوليتی ادعا اولنان شخصك برحيات اولديغنه دلالت ايده‌جك امارات كافيه ظهور ايدر ايسه وياخود برادم جنحه ويا جنايت ايچون محكوم اولدقدن صكره ديكر بريسی عليهنه بشقه براعلام ايله اوجرمك فاعلی اولمق اوزره حكم ايدلمش بولور وبو ايكی اعلام يكديكريله تأليف اولنه‌ميوبده بوتضادلری محكوميندن برينك معصوميتنه دلالت ايلر ايسه وياخود اثنای محاكمه‌ده شهادتی مسموع اولمش اولانلردن بری عليهنه بعد الحكم دعوا اولنوبده او شاهد اودعواده شهادت كاذبه ارتكاب ايتمش اولمغله محكوم اولور وياخود برينك كاملاً وياقسماً حقوق مدنيه‌سندن سقوطنه حكم اولنمش بولنور ايسه اعادهٔ محاكمه استدعا اولنه‌بيله‌جكی مصرحدر .

برقاچ سنه‌لردنبرو حدوث ايدن بعض وقوعات شو اسباب ثلثهٔ اعاده‌نك هرقضيه‌ده تصحيح سهوه مدار اوله‌ميه‌جغنی درجهٔ ثبوته ايصال ايتمش ايدوكندن ايكی سنه اول فرانسزلر اسباب مذكوره‌يی توسيع ايدرك محكوميتك قطعيت كسب ايلمسی اوزرينه اصابتنی دوچار تردد ايتديره‌جك هرنوع احوال ظاهره‌نك اعادهٔ محاكمه‌يی باعث اوله‌بيله‌جكی يولنده قانونلرينی تعديل ايتمشلر ايدی . بوحالده درايفوس مسئله‌سنجه برسهو قضائينك وقوعنی ادعا ايدنلرك اعادهٔ محاكمه‌يه قيام ايتماملری فقدان اسبابدن بشقه برشيئه حمل اولنه‌مازايدی . اخيراً احداث اولنان وعظيم ولوله ايله تكون ايدن استرحازی دعواسی بوفكری تماميله مؤيددر . شويله‌كه :

الفرد درايفوسك محكوميتی اوزرينه درايفوس عائله‌سنه منسوب بعض ذوات اره صره وقوعه كتوردكلری نشرياتده معصوميتندن بحثله برابر چكمكده اولديغی مدهش جزادن تخليصنه خادم اوله‌جق بركونه تشبثات جديه وفعليه‌ده بولنمامشلر وياالكز محكوم عليهك موقع جزاسندن فراری اسبابنه تصدی اولديغی شايع اولمغله بويله بر احتمالك رفعی امرنده حكومت اجرائيه جانبندن تدابير شديده اتخاذ قلنمشيدی .

وقتاكه محكوميتدن اوچ سنه صكره يعنی كچن ١٨٩٧ سنهٔ ميلاديه‌سی اواخرنده ناكهان فرانسه‌ده هيئت اعيان رئيس ثانيلرندن موسوی موسيو شورر كستنرك درايفوسك برائتنی واكا اسناد اولنان جرمك ديكر برعسكر ضابطی طرفندن ارتكاب اولنديغنی معان برطاقم دلائل واماراته دسترس اولديغی زمينده حوادث منتشر اولمغه باشلامش وبوحوادثك صحتی موسيو شورر كستنرك بالذات جريده مخبرلرينه اولان بياناتيله وپارلمنتوده بوخصوصه دائر جريان ايدن مباحثات ومذاكرات اثناسنده ويريلان برچوق ايضاحاتله تأييد ايتمشيدی . رئيس وكلا ايله حربيه ناظرينك افاده‌لرينه كوره بوبابده كندولرينه وقوعبولان مراجعته جواباً قاعدةً وقانوناً حقنده صادر اولمش اولان حكم قضيهٔ محكمه قرينی احراز ايلمش اولمق حسبيله درايفوس مسئله‌سنی طرق قانونيه دائره‌سنده تصحيحه سعی ايلمسنی موسيو شورر كستنره اخطار وتوصيه ايلمشلر . بوصدده فرانسه مطبوعاتنده مناقشهٔ قلميه عظيم شدت وحرارتله دوام و درايفوسك له و عليهنده بولنانلر بيننده اقوال مجردهٔ متباينه واسنادات وانهامات ومفتريات توالی وتمادی وكيفيت اسافل وعوام ناسه انتقال وسرايت ايدرك بوحال ادعا قلنان مدنيتی مكذب غايت چركين برمنظره تشكيل ايتمكده بولنمش ايدی .

بركت ويرسونكه محكوم عليهك برادری اولوب مناقشات واقعه‌نك باشلوجه مرتب ومشوقی اولديغی اكلاشيلان ماطيو درايفوس اورته‌يه آتيله‌رق يوقاريده بيان ايتديكمز اوراق محرمانه صورتلرينی اجنبی بردولته تسليم وحتی مذكور صورتلره مربوط ورقه‌يی بالذات تنظيم وتحرير ايدن سواری بيكباشيلرندن استرحازی نامنده برضابط ايدوكنی حربيه نظارتنه اعطا ايتديكی استدعانامه ايله اخبار ايلدی وبووجهله مسئله حقيقتك اظهارينه خادم اوله‌جق بريوله كيردی . ماطيو درايفوسك مقصدی انكار ايدی . ومقصد استرحازی‌يی محكوم ايتديره‌رك برادرينك محكوميتيله غير قابل تأليف برحكم وجوده كتورمك واعادهٔ محاكمه طريقنه مراجعت ايچون برسبب قانونی‌يه دسترس اولمق وبومقصده ثانيت امرده كوكنديكی نقاط دخی اولا برادری الفرد درايفوسك يازيسيله استرحازينك وبناءً علی ذلك موضوع بحث اولان ورقه‌نك يازيسی بيننده كوريلان مشابهت تامه وغريبه ، ثانياً اوائلده استرحازی طرفندن مادام بولانسی‌يه خطاباً يازيلوب فرانسه اردو وضابطان عسكريه‌سی عليهنده اسنادات

[١] محاكم عسكريه‌دن صادر اولان احكام هرنوع مداخله‌دن مصون اولوب بو محكمه‌لر يالكز وظيفه وصلاحيت واعادهٔ محاكمه مسئله‌لرنده محكمهٔ تمييزه تابعدرلر .

و مطالعات وتمنیات بدخواهانه و عداوتکارانه ایله مملوبولنان و الده ایدلمسی تأمین قلنمش اولان مکاتیب عدیده‌نك حاصل ایده‌جکی سوء تأثیر[١] ؛ ثالثاً مقدما حربیه نظارتنده تحقیقات دائره‌سی رئیسی اولوب الفرد درایفوسك معصومیتی واستر حازینك مجرمیتی اثباته سعی ایتمسندن طولانی مأموریت بهانه‌سیله افریقه‌ده حدود بوینه سوق ایدلمش اولان قائمقام پیقارك معاونتی ، رابعاً زولاوقله مانسوو شوررکستنر کبی موقعلری واقتدار واهلیتلری اعتباریله فرانسه‌نك اصحاب شان وشرفندن بولنان برچوق ذواتك الفرد درایفوسك مظلومیتی واستر حازینك مجرمیتی حقنده اظهار ایده کلدکلری قناعت کامله وقطعیه وخامساً ده استرحازینك مسلك واحوال مذمومه اصحابندن بولنمسی ایدی . بویله علناً ورسماً وقوعه کلان اخبار اوزرینه حکومت عسکریه اختیار سکوت ایده‌مز ایدی . بناءً علیه جهت عسکریه‌جه همان وکال کرمی ایله استرحازی علیهنه تحقیقاته شروع اولندی . انجق اعادۀ محاکمه‌یه قپو آچیله‌رق الفرد درایفوس دعواسنك تجدد ایتمسنده دولتجه محذور ومضرت ملاحظه ایتملرندن ناشی ارکان وامرای عسکریه‌نك استرحازی‌یه کوستردکلری صحابت برطرفدن واعانه‌لرینه التجا ایتدیکی ذواتك صدق قناعتلرینی مثبت اسباب مقبوله ارائه‌سندن عجزلری دیکر طرفدن ماطیو درایفوسك

[سابق لیمان قوماندانی مرحوم دلاور پاشا]

Delaver-Pacha, mort à Constantinople

حصول مقصدینه مانع اولدی . فی‌الحقیقه اجرا اولنان تحقیقات ودیوان حرب حضورنده قسماً علنی وقسماً خفی صورتده جریان ایدن محاکمات اوزرینه ماراالذکر ورقه خطنك استرحازینك اولدیغی فناً تحقق ایتمامسیله وشوررکستنرایله سائر استماع قلنان شهودك الفرد درایفوسك معصومیتی مرکزنده ادا ایلدکلری شهادتلرك قول مجرددن عبارت اولدیغی اکلاشلمسیله واسترحازینك دردست ایدیلان مکتوبلری مآللریله احوال شخصیه‌سنك ذات مادیه تعلقی کوریله مامسیله ومشتکی ومخبر ماطیو درایفوس صور سائره ایله اثبات کیفیت ایده‌مامسیله مومی الیه استرحازینك برائت ذمتنه حکم ایدلدی . ایشته بونی متعاقب زولا اورور نام غزته‌ده فرانسه رئیسی حکومتنه خطاباً علنی برمکتوب نشر ایدرك امثالی نامسبوق سرت وشدید برلسان ایله الفرد درایفوسك مظلومیتندن بالبحث حربیه ناظریله ارکان حربیه رئیسی ودائره‌سی

ودیوان حرب اعضالری علیهنده انواعی عزویات واسناداتده بولندی واسترحازینك برائت ذمتنه دائر تفوهات واقعه‌سندن طولایی کندوسنك تحت محاکمه‌یه الممسنی طلب ایلدی . زولانك غایۀ مطلوبی درایفوس مسئله‌سنی محاکمۀ علنیه‌یه وضع ایتمك وبو وجهله بلکه محکوم علیهك تخلیصنه موفق اولمق ایدی . قالدیکه تفوهات واقعه قابل هضم وتحمل اولمدیغندن زولانك تعقیبی ضرورتی قبول ایله برابر استحصال اولنمق ایستنیلان نتیجه‌یی اسقاط ایچون فرانسه وکلاسی ماهرانه بر طریق انتخاب ایلدی . معلوم اولدیغی اوزره محل ناموس وحیثیت تفوهات واسنادات اصحابنك مدعئ عمومیلك طرفندن تعقیبی ، متضررك شکایتنه وابسته‌در . وتفوهاتك تنوعی حالنده بونلر میاننده قنغیسی شکایتی موجب اولمش ایسه تعقیبات و محاکمات اکاانحصار ایتمك لازمکلور ونهایت مشتکی تضمینات طلب ایدرك مدعئ شخصی صفتنی احراز ایدوب ایتمامکده مخیردر . ویریلان قرار اوزرینه حربیه ناظری استیناف محکمه‌سی مدعئ عمومیلکنه زولایه قارشو ویردیکی شکایتنامه‌ده دیوان حربك امر وتعلیماته مبنی استرحازینك برائتنه حکم ایتمش اولدیغی یولنده‌کی عزویاته حصر شکایت ایتمش وبناءً علیه وقوعه کتوریلان تعقیبات اول جهته منحصر قالمش ایدی . بو وجهله اقامه اولنان دعوا پارس جنایت محکمه‌سنه تودیع قلندی .

میلادی ١٨٨١ سنه‌سنده فرانسه‌ده اعلان اولنان مطبوعات نظامنامه‌سی احکامنجه مطبوعات واسطه‌سیله نشر ایدیلان اسنادات وتفوهات وایقاع ایدیلان جنحه و جنایاتدن منبعث دعاوینك مرجع رؤیتی جنایت محکمه‌سیدر . شوقدرکه افراد ناسه قارشو مخل ناموس وموجب تحقیر اولان نشریاتدن طولایی تحدث ایدن دعاوی جنحه محکمه‌لرینه عائددر . برده مأمورین

[١] استرحازی میلادك اون سکزنجی قرننده مجارستاندن فرانسه‌یه هجرت وفرانسه تابعیتنی اکتساب ایتمش براصیل خاندانه منسوبدر . الآن بوخاندانك برقسمی مجارستانده موجوددر . برفرانسز ضابطك طول زوجه‌سی مادام بولانسیله مومی الیه استرحازینك برمدت دوام ایدن الفتی اثناسنده وصورت خصوصیه‌ده مکاتیب مذکوره یازلمش ومؤخراً بینلرنده مناسبتك منقطع اولمسنه مبنی اخذثار یولنده موجود مکاتبی مومی الیها درایفوس طاقمنه اخبار ایلمش ایمش .

بحر احمرده

قران تحفظخانه‌سنه عائد مناظر

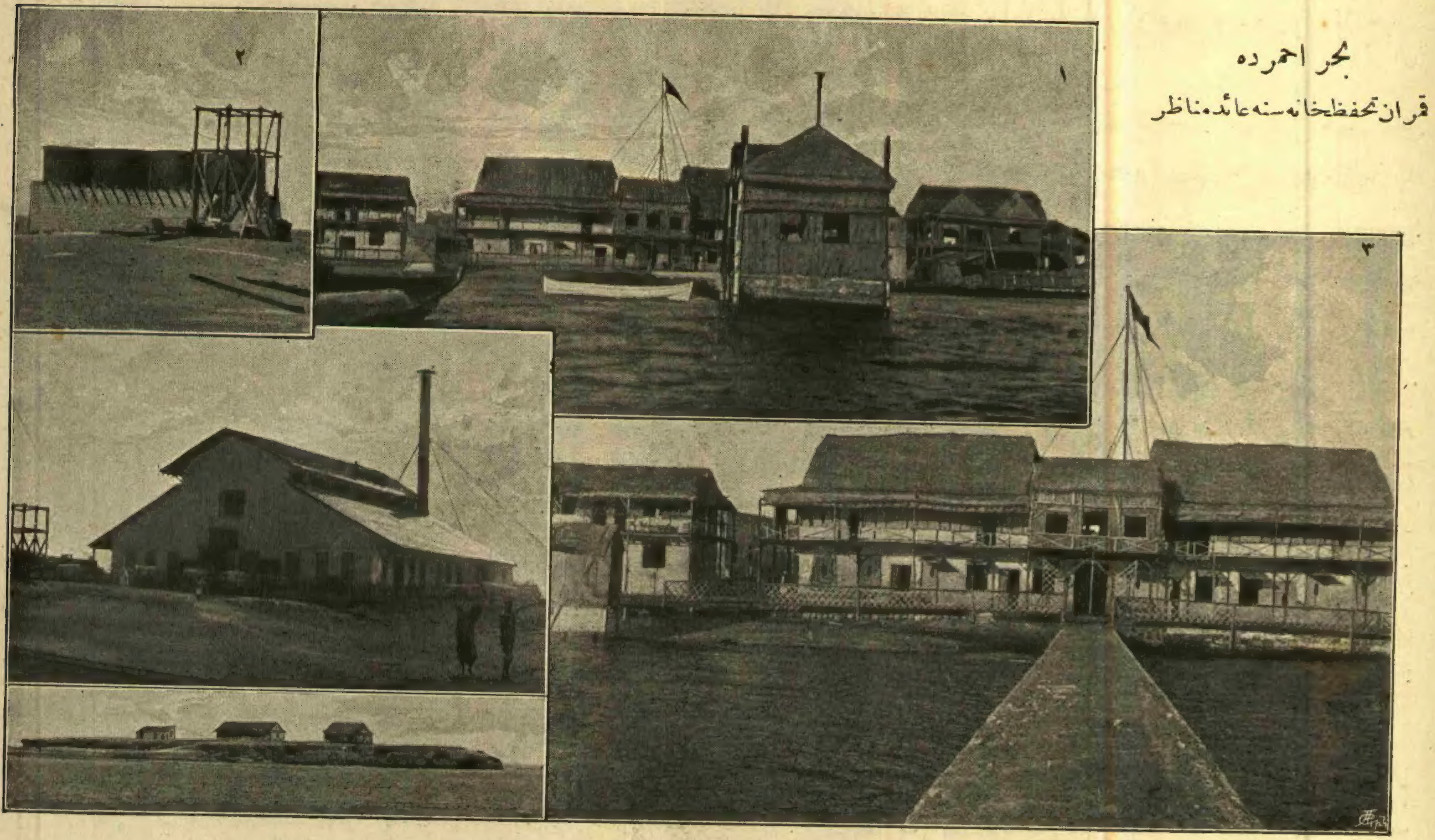

[١ : پارلاتوریا — ٢ : مأمورین دائره‌سی — ٣ : صو ماکنه‌سی — ٤ : طوغله فابریقه‌سی — ٥ : آطه‌نك بر منظره‌سی]

Les vues de l'Ile Camaran de la mer rouge.

دولتله عساکر بریه وبحریه و دوائر رسمیه علیهنده درمیان اولنان اسناداتك بر قاعده اثباتی جائزدر .

بو اساسلره ابتداءً اجرا قلنان محاکمۀ علنیه‌ده قانونك بخش ایلدیکی صلاحیتی استعمال ایله ودیوان حربك امره تابع اولدیغی درجۀ ثبوته ایصال بهانه‌سیله اقامه ایتدکاری متعدد شاهدلرك استماعی صره‌سنده زولا وشریك جرمی اولان اورور غزته‌سی صاحب امتیازی وکیللری بحثی درایفوس مسئله‌سنه انتقال ایتدیرمکه چالشمشلر ایسه‌ده رئیس محکمه بدایت محاکمه‌ده تفهم ایلدیکی بر قراره استناد وتوفیق حرکت ایدرك بوصورته کلیاً ممانعت ایتمش وبویوزدن مدافعه وکیللریله رئیس اراسنده برچوق مجادله ومناقشه ظهوره کلمشدر . وبعض غریب وعدالتك جریاننی دوچار مشکلات ایلیه‌جك افادات مسموع اولمشدر . بوکبی حاللر چوق کره اوروپا محکمه‌لرنده کوریلیور . بوبحثده شریعت غرای محمدیه‌نك اقوام اسلامیه‌ده بیك اوچیوز اون بش سنه‌دن برو تأمین ایلدیکی قاعدۀ عدالت مطلقه‌نك انجق سکسان یوز سنه اول اوروپالولر طرفندن قبول ایدلمش اولدیغنی درخاطر ایتملی‌یز . معهذا دیوان حرب علیهنه وقوعه کتوردیکی تفوهاتی — حقیقته مقرون اولسه بیله — زولانك اثبات ایده‌بیلمسی احتمالی تصور اولنه‌ماز ایدی . مادامکه محکمۀ جنایتك تدقیقاتی بودائره‌ده راقلمشدر اول حالده مومی الیهك محکومیتنه برشی دیله‌مز .

ایشته غایت بسیط و مجمل بر سیاقده درایفوس مسئله‌سیله ادن متولد استرحازی وزولا دعوالرینی تعریف وایضاحه چالیشدق . بومسئله‌نك تزیید وتکثیر اهمیتی بادی اولان و عموم اوروپانی مشغول ایدن بعض مواد مدنیه واردرکه اونلرده آیری بر بحث تشکیل ایدر .

مصاحبۀ ادبیه

— ٣٦ —

« ثروت فنون » ه یازی یازمق بنم کبی عجزۀ قلم ایچون کیتدکجه کوجلشیور . بو کوچلکك درجه‌سنی شیمدی آکلادم . چونکه ادبیات ایله آز چوق توغل ایدنلر ایچون « مصاحبۀ ادبیه » سرلوحه‌سی آلتنه یازی یازمق قدر قولای شی اوله‌ماز کن دمیندن بری یازه‌جق بك چوق مطالعه‌لر وارد خاطر اولدیغی حالده باتکز دها اوچنجی سطرده‌یم . بر زمانلر بو کرسئ خطابته چیقانلر اوقدر طلاقت . اوقدر احاطه کوستردیلر .. اویله نطقلر ، اویله مطالعه‌لر ایراد ایتدیلرکه آرتق بنم ایچون یاقین بر نقطه‌دن هفته‌ده برکره اومطالعه‌لری دیکله‌یوب استعدادم درجه‌سنده استفاده ایتمکدن باشقه یاپه‌جق شی قالمامشدی .

بر برده‌می اوقومش ، برندنمی ایشیتمشدم بیلمه‌م : وقتیله برقادین زوجنه ایکیده برده : « سن ادیب ، عالم ، فیلسوف بر ذاتسك . سنك کبیلر محافل ادبده نطقلر ایراد ایدر ، آلقیشلانیر . شان ، شهرت قازانیر . بن سنی نه‌زمان اویله بر موقع خطابتده کوروب افتخار ایده‌جکم ؟.. » دیدکجه آدمجغز لساننده لکنت اولدیغندن ، کندیسنده حرص شهرت اولمادیغندن بحث ایله اعتذار ایدرمش . برکون قادینك صوك درجه اصرار وابرامی اوزرینه برمجمع ادباده خطابته

مخصوص اولان کرسی‌یه چیقار . هر کس منتظر : باقه‌لم ، بوعالم آدم نه‌لر سویله‌یه‌جك ؟ ادبیاته متعلق ، ناشنیده نه‌فکرلر بیان ایده‌جك ؟.. خطیبده سس یوق ! نه سویله‌یه‌جکنی ، نره‌دن طوتدوره‌جغنی بیلمیور . حتی بیلدیکنی‌ده کرسی‌یه چیقار چیقماز ، خلقی اطرافده کندی نطقنه منتظر گورر گورمز بوسبوتون اونوتمش ، طوکه قالمش . دقیقه‌لر کچیور ، بیکلرجه گوزلر اوضاعنه نگران ، بیکلرجه قولاقلر حبال حنجره‌سنك اهتزازندن چیقه‌جق اصواته مترقب . دیرکن برسس ، فونوغرافلی هیکلدن چیقار گبی درینده‌ن گلیر برسس کرسی اوزرندن شویله عکس ایدر :

— قباحت بنده دگل ، بنی زورله بورایه چیقاران فاجره‌ده‌در . ای جماعت ! سز بوگون یالکز شو رذالتمه سبب اولان رفیقه‌مدن مفارقتمه شاهد اولمق اوزره بورایه طوپلانمش اولیورسکز . ایشته بوقدر !..

خطیب ، سورکلی قهقهه‌لرله آلقیشلانه‌رق ، آلیقلاشه‌رق چکیلیر گیدر .

شیمدی شو حکایه‌یی نقله نه لزوم واردی؟ بو هفته‌نك « مصاحبهٔ ادبیه » سنی بن کندی آرزوم ایله درعهده ایتدم . بکا بو کاری تکلیف ایدن اولمادی . لسانمده لکنت‌ده یوق . عاجز اولمق باشقه ، دیلسز اولمق باشقه ؛ اویله دگلمی ؟.. هرنه ایسه برآزده بن سویله‌یه‌جکم ؛ چونکه استفاده یالکز دیکله‌مکله اولمیور ، سویله‌مك‌ده لازم . انسان فکرینی سویله‌مه‌لی که خطاسنی آکلاسین .

« ثروت فنون » لك مندرجاتی حقنده برچوق اعتراضلر گوریورم ، ایشیدیورم . شیوه‌یه ، قاعده‌یه مخالف افاده‌لر نره‌ده اولورسه اولسون تخطئه اولنور . خطایه خطا دیمك خطا دگلدر . فقط بو اعتراضلر اوقدر یولسز ایراد ایدیلیورکه هیسنه بردن هیچ دیمك بنجه بو غزته‌نك مندرجات نفیسه‌سنه تعریض ایتمکدن یوز قات حقلی ، بیك قات خیرلیدر . انصاف ایده‌لم ؛ شیوه‌یه ، قاعده‌یه موافق یازلمش بك چوق اثرلرك هیچ برشی اولمادقلرینی گوریورز . هله ادبیاتده قصورسز چرکینه قصورلی گوزه‌ل هر زمان ترجیح اولونور : نه اولورسه اولسون برینه چرکین ، برینه گوزه‌ل دیمك طبیعیدر .

اوت . حسین جاهد بکك :

بزی قارشی قارشی‌یه بولوندوره‌جق ، هر شیدن زیاده قورقدیغم ، حتی تجمیع برنتیجه‌یی بیله اوکا ترجیح ایتدیکم کولونج بر تلاقی وجوده کتیره‌بیله‌جك تصادفدن چکینیورم .

افاده‌سنده ضعف تألیف یاخود مخالفت شیوه اولمقله بو جمله‌نك داخل اولدیغی مقاله‌یی هیچبر صایق غرضسز اوله‌ماز . وقتیله مکتبده معلملکنی ایتدیکم بو محررك شیمدی اثرلرندن مستفید اولیورم . مثلا تصویر وتحکیه‌ده کوستردیکی اقتداره غبطه ایتدیکمی اعتراف ایله‌مزسه‌م بعضلر حقنده‌کی حکمم کندی حقمده‌ده لاحق اولمق لازم کلیر . خالد ضیا ! ایشته سزه شائبه‌لی ، فقط گوز قاماشه‌دن صفحهٔ نورانورینه باقیله‌ماز بر نیّر دها .

ای قاعده شناسان لسان ! ع . نادرك ، ح . ناظمك .. جنابك ، فکرتك .. سعادك ، سیرنك .. خالد ضیانك ، جاهدك ، نجدتك ، رؤفك اثرلرینی تنقید ایده‌لم ؛ سلیقهٔ ملیه‌مزه ، قواعد لسانیه‌مزه کوره فکری ، لفظی خطالرینی بولورسه‌ق کوستره‌لم ؛ فقط انکار ایتمیه‌لم که بو اثرلرده تقلیدی موجب ترقیمز اوله‌جق مزیتلر دها چوقدر . هر یکی گوردیگمز موضوعك ، تشبیهك . ترکیبك جف القلم فنالغنه حکمده عجله ایتمیه‌لم ؛ دوشونه‌لم : بو یکیلکلر نه‌دن نشأت ایدر ؟ هانکی اساسه راجعدر ؟ عجبا اسلوبلرك ، ترکیبلرك تنوعی خود بخود کیفی برایجاد داعیه‌سیلمی اولیور ؟ یوقسه بونلر برعکس صوت کبی فکرك مختلف آهنکلرینه‌می توافق ایدیور؟.. بونلری تدقیق ایده‌لم . بویك فائده‌لی بر مطالعه‌در . ادبیاتمزك بو کونکی محصولاتی — منبعلرینه طوغرو چیقلمادقجه ، کندیلرینی تولید ایدن اصول واسالیبه گوز اوحیله اولسون باقیلمادقجه — انی آکلاشیله‌ماز .

روحمزك خارجه منعکس خصائصی فلسفه‌دن بوسبوتون بی‌بهره اولانلرجه بیله معلومدر : طویغونك ، دوشونمه‌نك ، قوهٔ ممیزه‌نك . قوهٔ حافظه‌نك عموم انسانلره شمولی اولدیغی هر کس آکلار ؛ کیمسه بوخصائصك عمومندن محروم اوله‌ماز . نسبتلرك تخالف وتفاوتندن صرف نظر ایدرسه‌ك دیرزکه برخصیصه‌لر بزده عادتا جبلیدر . ایشته بو قوتلرك فعالیتندن متولد اوله‌رق درونمزده حصوله کلن تأثراتی تبلیغ ایچون ایکی واسطه‌مز ، ایکی آلت ناطقه‌مز وارکه بری عمومی ، دیکری خصوصیدر : لسان ، قلم .

لسان روحمزك او پراسرار اولان آهنکی درجات مختلفه‌سیله غایت گوزه‌ل صورتده تبلیغه مقتدر ، سهل‌الاستعمال ، عمومی بر آلت . قلم هر ناطق ایچون اویله دکل ، خصوصیدر . حسیاتمزدن بعضلری بسیط اشکال کلمات ایله افاده اولونه‌بیلیر ؛ بونلر حافظه‌یه تعلق ایدنلردر . بعضلری ایسه جانلی ، جاذبه‌لی ، آغیر برشکل آلتنده بولونمادقجه موضوعنی حقیله افهام ایده‌مز ؛ بونلر حسه ، خیاله ، هوسانه متعلق اولانلردرکه تحدیدی ممکن دکلدر . السنهٔ اجانبه اطلاع قوای حاسه‌یه مختلف استقامتلر ویرر . اسالیب افاده بوصورتله دکیشیر . ترك شاعرلری عجمجه ، عجم شاعرلری عربجه بیلمه‌سه ایدیلر روم وایران دیوانلری بوسبوتون باشقه دورلو اولوردی . ایشته بزده امی‌ساز شاعرلری : کرملر .. عاشق عمرلر .. دستنلر ، فلانلر .

شیمدی بز اوروپا ادبیاتی تتبع ایدیورز ، چونکه رهنمای ترقیمز آثار غربیه‌در . اوقویه‌لم‌ده اویله یازمیه‌لم : بو اولماز ، بوقابل دکل . چوجوق آنا آنا لسانی دکل اوکرندیکی لسانی سویلر . بزده لسان ادبی اوکرندیکمز کبی یازارز . اسلافمز عجمجه سویله‌مکده نصل معذور ایسه‌لر بزده شیمدیکی یازدیغمز کبی یازمقده معذورز . فضولی

بوگون صاغ اولوبده غربك آثار اخیرهٔ ادبیه‌سنی اوقومش ونه‌دن تیاتروسنی گورمش اوله ایدی بر « دانس سرباتین » یازمازمیدی صانیرسکز؟.. بن فکرتك بواثرندن برآنده رسم ، شعر ، موسیقی ذوقی آلیورم ؛ اونه لطیف رنکلر ، نه پارلاق معنالر ، نه مؤثر آهنکلردر !..

شیمدی ، شو دقیقه اوکمده آچیق طوران « ثروت فنون » صحیفه‌سنه گوز گزدیردم ؛ حسین سعاد بکك « شاتو گریوله‌ده » عنوانلی نشیدهٔ لطیفه‌سنك برایکی بندکی غرابت خیالیه بو ایکنجی اوقویشمده ینه دقتمی جلب ایتدی :

شفق سوکنجه صانیردم‌که شهپر عشقك
خیال دلبری اوستنده مبتسم ، لرزان ،
آچار سمای سحر بر حدیقهٔ الوان .
صانیردم آه اوزمان بر کبوتر عشقك
پر منوری طرزنده پنبه بر کوچك ال
طوتارده قلبمی دیر — غرقهٔ ضیای امل — :
. . . .

عشق برقوشه تشبیه ایدیله‌رك مشبه‌بهه بدل مابه‌التعلقی اولان قاناد ذکر اولونیور . بنم بیلدیکم استعارهٔ مکنیه ایشته بویله‌در . شیمدی بوشهپرك برده خیال دلبرینی فرض ایتمه‌یه آرتق لزوم یوق . « ال » ایچون « غرقهٔ ضیای امل اوله‌رق شویله سویلر » دیوبده بوندن او الك صاحبنی قصدایتمك ایسه برمجاز اوله‌جق ، مثلا « ذکر جزء ، ارادهٔ کل » نوعندن مجاز مرسل ؛ فقط قاعده‌سنه مطابق اولمادیغی کبی ذوقه‌ده موافق دکل . « باشکز صاغ اولسون » دینیر ، مقصد تکمیل وجوددر ؛ لکن وجود لاقیردی سویله‌مز . بناءً علیه الله سوز سویلنمکده جزئیت ، کلیت علاقه‌سی یوقدر . معمافیه شاعرك حساسیتنه ، نزاهت فکریه‌سنه ، شعرك رقتنه قارشی بوایکی قصور پك اهمیتسز قالیور . بونی تقدیر واعتراف ایتمك لسانك قابلیت ادبیه‌سنه تند ویابس انتقادلردن زیاده خدمت ایتمزمی ؟..

بن سیرنك « سکونت شبانه » سنی‌ده پك قولای تنقید ایدرم : « سکون ذاتاً مصدردر ، سکونت نه اولیور ؟ » دیه ناسرنامه‌سندن طوتدوره‌رق آله بیلدیکمه کیدر ؛ غرضکارلغم ، هوسشکنلکم وارسه بر چوق آلایلرده یاپارم . فقط تنظیرینه کلنجه چوق صیقیله‌جغمی بیلیرم ؛ حتی بیلمه‌مکه موفق اولورمی‌یم !..

شونی‌ده سویله‌یم : ده‌قادانتیزم ، سنبولیزم دیه تعبیرات مبتذلهٔ مزیفه صیراسنه کچیریلن اصول اشعار حقنده جنابك وقوع بولان مدافعه‌لرینی کاملاً تصدیق ایتمکله برابر ترکجه اولسون ، فرانسزجه اولسون اوقودیغم شیلرده بعض مبهمات خیالیه‌دن طوغروسی برذوق آلامیورم . معمافیه تکرار ایدرم : چوغنی لذتله ، حیرتله اوقومقده .. هپسندن آیری آیری استفاده‌لر ایتمکده‌یم .

— ۲٦ شباط ، ۱۳۱۳ —

اسماعیل صفا

شعر

آن نالم

باشم الده ، نکاهم فضای هیچیده ؛
تموجات تفکر ، مشوش ومبهم ،
بووارلانیرده سرمدن
بر افق نامتناهی‌یه کف نثار شتاب
اولور کیدردی .

کچردی برسوری اشباح پرظلال الم ،
اولوب بوسلسلهٔ بی‌قراره پیچیده ؛
کیمنده رنك حقیقت نمای یأس وحجاب ،
کیمنده شعلهٔ افسردهٔ امید کهن
بکا ایدردی :

امللرم ، هوسانم ، اوطاتلی خولیالر ،
— صباح عمرمی جانلاندیران بوسودالر —
کچردی نظره کهمدن شکسته ، پژمرده ،
مرده ؛
کچردی بویله بتون
حیات ماضیه‌م آلودهٔ غبارندم .
قاچارده پیشکهمدن پریده رنك فتور
الی‌الابد مستور
قالیردی دود ترابی خضاب دوریده ،
شوریده ،
حزنما ، کوسکون ،
حیات آتیه‌م آغشتهٔ ظلام عدم .

ع . ناظم

شعر یازارکن

— عبدالله زهدی بکه —

« ینه برشعر نوزمین ، بدلا !
« خیال ایله کچیرسك حیاتکی هرکون ...»
قولاقلرمده سنك سسلرك ، سنك کولوشك
بی‌تزیف ایدر طورر حالا .

دالوبده چهره‌که روحمده تترین عشقك
تلخی نشئه‌سیله مست خراب
آچارکن ، آه ، خیالمده « بربهار شباب »
الده‌کی ایشی ترك ایلیوب همان طارغین :
« یتشیر ، بیقدم آرتق الاالله ! »
دیه‌رك سن قاچار کیدردك ، آه .

قالیردی شیمدی چیچکسز ، ترانه‌سز ، بی‌روح
اوزوواللی شعر ، « بهارشباب » ،
قالیردی اویله‌جه آواره خامهٔ بی‌تاب
شکسته دست نزارمده بی‌امل ، مجروح ؛
اوزمان ایشته ، ای فرشته نکاه ،
« بنی قیردم‌می ؟ » دیر کایردك آه .

« بنه برشعر نوزمین ، بدلا !
« خیال ایله کچیرسك حیاتکی هرکون ...»
قولاقلرمده سنك سسلرك ، سنك کولوشك
بی‌تزیف ایدر طورر حالا .

— ۲۷ شباط ، ۱۳۱۳ —

حسین سعاد

— بنم قلبم —

قلبم بررباب کیبدرکه روحم نامتناهی تللرنده ایکلر ؛ اونوتلمش ، کیمسه‌سز ، قریق برریاب ؛ یالکز اولدیغی ایچون نالان ، اوکسوزم دیه پرماتم ، اوقدر حساس

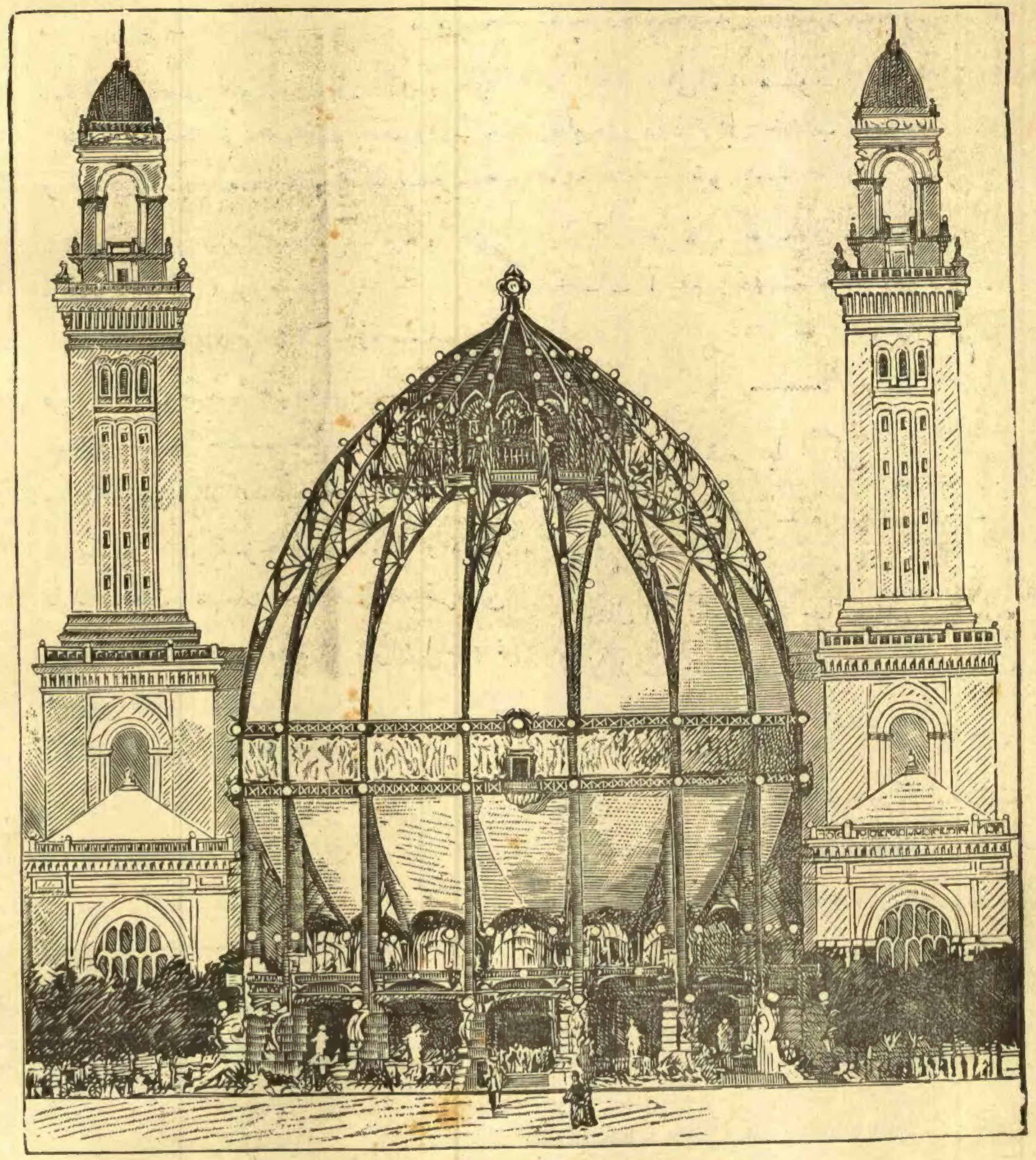

١٩٠٠ سنه‌سی پارسده کشاد ایدیله‌جك سرکئ عمومی‌یه عائد مبانئ فوق‌العاده‌دن اوله‌جق اوزره موسیو
الیزه رنلوساك ترتیب کرده‌سی اولان اشبو کرهٔ مصنعهٔ جسیمه روی زمینی غایت بیوك برمقیاسده
ارائه ایلیه‌جکدر . قطعات خمسه بوراده مکملاً کوستریله‌جك واطرافنی احاطه ایدن بر مردیون
سایه‌سنده زوار کردیی کاملاً دولاشوب سیر وتماشا ایده‌جکدر .

وخسته بر رباب که الك خفیف نفحه‌لرله بیله پریشان اهتزازدر : اوقدر غیر محسوس اهتزازلرکه هیچ کیمسه دویه‌ماز ، صانکه کیزلی آهلر ، مست وملول تللرنده مخمور وکریان آهلر ...

بکا اویله کلیرکه بویله یالکزجه صیزلایان کدرلر ، مشتاق ترنمکن اهمال ایدلمش ربابك بوزوللی محروم امللری ، بو آتشین اشتیاقلرله نغمه‌لره ، آرتق تللرنده تغنی ایتمین نغمه‌لره آه ایدییورلر ، اونلره حسرت چکیورلر ؛ تتره‌یه تتره‌یه ، شیدا شیدا بر چوق نغمه‌لره ، عصبی قادین پارماقلریله کولن ، آغلایان ، اولن ، اولدیرن نغمه‌لره ...

اوت ، ایستیورمکه بو پارماقلرك ، پرهوس ، بلور ، نور پارماقلرك آره‌سنده قالم اسیرانه ، مسحورانه ، مدهوشانه براوبونجاق اولسون ؛ تحکملرله بیتاب ستم ، جفالرله مسعود سرزنش ، آغلاسین ، صیزلاسین ؛ حتی صوك بر شهقهٔ نالشله قیرلمق ، پارچه‌لانمق محقق بیله اولسه عصبی پارماقلر ، عصبی قادین پارماقلری آلتنده کولن ، آغلایان ، اولن ، اولدیرن نغمه‌لرله ایکله‌سین ... بلکه روحم بو تللرده بتون امللرینی مسعودانه صیزلارکن اونك روحیله‌ده لب بر لب امتصاص اولور ؛ بلکه اوزمان تغنیسی هیچ بر بشره میسر اولمیان لحن عشق وابتلا ایله بم قلم ایکلر ...

محمد رؤف

استغراق

نه‌در بوفیرطنه‌لر ، صولتیله پی‌درپی
خیالمك سبب اولمقده‌در قیامتنه ؟
نه‌در شوماوی بولوطلرده تتره‌ین برشی
مسلط اولدی بوکون عشتمك سکونتنه ؟..

او ، لیله ـ پردهٔ نسیان ایچنده پنهاندی ؛
نه اسکی رعشهٔ بودونبوددن بی‌تاب ،
نه‌حالمك بوتوکنمز غمیله لرزاندی ...
نه‌ایستدك بوکون اوندن سن ای‌فسرده سحاب !

کچن زمانلرمك محمل خیالاتی ،
سکونی عمرمك ای شرح انفعالاتی !
طوقوندك آه بوکون سن منام سودامه ...
میسر اولسه ، دیدم‌باری ـ دلفکار ملال ـ :

برر برر سکا تقریر ماضی ایده‌رك
بوصمت ایچنده بویورغون حیاتی دیندیرمك ؛
وصوکره قعر ظلالکده عشق ناکامه
برایزبه مقبره یاپمق ... محال ، هپسی محال !

احمد کمال

تنویم حسیات

— توفیق فکرت بکه —

سور ، پازار ، کچیردم ـ الملدن آزاده ـ
قیشلك سیاه .. خزانك پریده ، حزن‌آلود ..
یازك سفید .. بهارك پرابتسام وکبود
بتون لیالی برمهد شعر وخولیاده .

شبابه خنده فشان برلقای جاویدك
پرستاره ایدی تابشیله هر ذرّه ؛
او دور مستی وآزادکیده قاچ کرّه
مشافهاتی طویدم امله امیّدك .

نهایت اولدی قرین حصول او خولیالر ؛
اوت .. فقط برالم اونلری قوجاقلارکن
دیکر الم بیچیوردی شباب عمره کفن .

سز ای چیچکلی امللر ، ضیالی سودالر !
مزار مظلم آمال ، حشرگاه شئون
اولان دماغم ایچنده مؤبداً اویویك .

— بروسه ، ٣٠ کانون‌ثانی ١٣١٣ —

فائق عالی

شعر یکرنك

قارلر یاغیور ؛ صمت برودت ایله منظور
طاغلر ، دره‌لر .. حاصلی یکرنك جواب .
هرساحه برر سترهٔ بیضا ایله مستور .
لکن طوران آفاقده برتوده سحائب
سیران بطیله یورویور ظاهر وغائب .

پیشمده بو بر منظر بارد که دکیشمز ،
بربوشلق ایچنده قالیر انظار تخیل ؛
قارلر اودرین بوشلغی املایه یتشمز ...
برقوش بلوطی ایلسه افقمده تسلسل ،
برثانیه‌جك منظره ایلردی تحول .

بلکه اوزمان شعرمه برکولکه دوشردی ،
یکرنك ملال اولماز ایدی قیش کبی جامد ؛
انظار تماشاگر خفاش اوشردی ...
صایم بونی برحسن نظر شعرمه عائد ،
قالسون ینه یکرنك ملالمله نشائد !

— شیشلی ، ٢٧ شباط ١٣١٣ —

سیرت

بر محاورهٔ ادبیه

ـ قولای‌می ؟.. صنعتی سزاویله کندی کندیسنه
اولور بیترمی قیاس ایلیورسکز ؟.. هیهات !
وجوده کلمك ایچون برصحیفهٔ نغمات
نه‌لر چکر اوبینلر ، نه‌لر چکرده ینه
اونغمه‌لرده‌کی تأثیری بولمیوب کافی
آزار بوعجزینی تصویره برلسان خفی .
قولای‌بو ، اویله‌می ؟ .. سز کائنات صنعتده
نه اضطراب ایله‌در بیلسه‌کز کذار حیات ؛
نصل ترسب ایدر قطره قطره شعریات
بین دیدکلری غور سیاه فکرتده !
بوکون شو کوردیککز الك دکرسز اشعارك
نصل یازلدیغی .. بردست اعتنا کارك
نه‌رعشه‌لرله شونقش خیالی ایشلدیکی ..
شونغمه‌نك نه بیوك بر تهیج عصبی
نتیجه‌سنده رباب هوایه روح کبی
نفوذ ایدوب اوقدر شعری ، هپ اوتازه‌لکی
نصل سوروکلدیکی .. بلکه سزجه ـ بیلمم‌یا ـ
برر دوشونمکه دکمز سؤال بی معنا ...

ـ خایر ، هیچ اویله دکل ؛ بزجه پك کوزل‌معلوم
که معرفت ازلی فیض پاك یزداندر ،
اوفیضه نسبتی اولمق برآدمك شاندر .
سزای حرمت وتقدیسدر فنون وعلوم !

ـ شواعترافکز اعلی ، فقط دمین ینه سز
دییوردیکزکه : « بوصنعت قولایجه ، زحمتسز
شرف‌قازاندیرییور ...» نرده ؟ اویله‌اولسه‌بوکون
بش اون ادیبه‌می ....

ـ یوق ، یوق . بنم قولای دیدیکم
« شهیق » ، « برف‌مذهب » ، « ترانهٔ مظلم »
فلان‌یولنده‌کی شیلرله«شیمدی»، «باشقه»،«بوتون»
یولنده بر ایکی املا ، برآزده اوروپادن
آلنمه طرفه خیالاتی مزج ایدوب‌ده یازان
ادیب اولوب چیقیور.. ایشته بو !

ـ کوزل ، اعلی !
بوحکمه بردییه‌جك یوق ؛ فقط برآز دوشونك:
اویولده یازمق اکر پك قولایسه ایشته بوکون
همان شو آنده برر دفتر ایلیوب املا
ادیب اولوب چیقه‌لم بزده ...

ـ بن حیا ایدرم !

ـ کوزل ، باقك بوده‌اعلی ؛ فقط رجا ایدرم ،
حیاتی بوش یره ایتمك روامیدر اسراف ؟
کچرمی دست تلافی‌یه هیچ اوکوهر صاف ؟..
برآز شونکته‌یی لطفاً کورك سزای نظر :
« ادیب اولور کیشی سرمایهٔ حیاسی قدر ! »

— ٢٨ شباط ١٣١٣ —

توفیق فکرت

[بغداد قیافتلرندن : اوچ بدوی]
Les Bedouins de Bagdade

ثمرهٔ حیات

— اسماعیل صفابکه —

ثابت بك مکتبدن چیقدیغی زمان اون سکز اون طقوز یاشلرنده ایدی. شهادتنامه‌سی علی‌الاعلی درجه‌ده ؛ کندیسی ذکی، تربیه‌لی، سویملی برکنج. هنوز پك کوزه چارپمیان صاری بییقلرینی ایکیده برده بوکه‌رك غرور شبابی اظهار ایتمك ایستیور . شن، شاقراق چوجوق ؛ کوزل خانملرك البته نظر دقتنی جلب ایده‌جك . یالکز ثروتی قیتجه : پدرندن انتقال ایتمش اولان ایکی اوچ یوز غروش ایرادایله نه‌قدر سوسلنه بیلیر ؟ سوسلنه‌مدیکی حالده‌ده اویله مکتبك صیره‌لری اوزرنده دیرسکلری ییپرامش ردنغوت اسکیسی ، کنارلری صویلمش ، لاستیقلری صارقمش پوتین بقیه‌سی کیمکله ، اویله باشنه اطرافی کیر طوتمش طار برفس کچیرمك ، کوکسنه رنکی صولمش بربویون باغی طاقمقله اومکلف عربه‌لر ایچنده جولان ایدن مزین خانملرك نکاه التفاتنی جذب ایتمك قابلمی ؟ او خانمجقلر بویله اسکی قیافتلی کنجلره

اولسه اولسه یکی بر اعجوبه کورمش کبی باقارلر ؛ بونلرله اولسه اولسه اکلنیرلر. چهره‌لرنده طولاشان خندهٔ استهزا فقرای عاشقینك جانکاهنه سهم‌قاتل کبی نفوذایدر. هیچ مسیره‌لرده ملائك جماله نکران اولمق ایستین بیچاره‌کان سنالنه دقت ایتدیکزمی؟ اونلرده فرانسزلرك «تریست فیکور» دیدکاری مأیوسیت مضحکه ناصل بارزدر! کندیلرینه برعظمت جمالیه ویررلر ؛ برطور مخصوص طاقنمق ایسترلر، صوغوق صوغوق کولرلر، چرکین چرکین نکته پردازلقلر ایده‌رك اوپژمرده قیافه‌لری اومعناسز چهره‌لری ایله عربه‌لرك آره‌سنده طولاشیرلر ؛ خانملره حرف یرینه آتدقلری پورتقال، فستیق کبی مادیاتدر ؛ مظهر اولدقلری ده التفات یرینه حقارتدن عبارتدر. ایشته بزم ثابت بك بوحاللری کندی قوهٔ ادراکیه‌سیله کشف ایتدیکی کبی کوزللره کندینی بکندیرمك ایچین کوزللشمك لازم کله‌جکنی ده آرقداشلرندن ایشیده ایشیده، کوره کوره آکلامشیدی. قیافت حاضره‌سیله حسن پریلری آره‌سنه قاریشیرسه آنجق برقوقلا تأثیرینی حاصل ایده بیله‌جکندن امین ایدی. کندینی سودیرمك، بکندیرمك ارزوسی ایسه حرص پیری قدر متنفذ برامل شباب... نه‌یاپسین؟ شیق بکلرك آره‌سنه بوپژمرده حال ایله ناصل قارشسین؟ آه! حاضرده بش لیراجغی بولونسه‌ده برکوزل اثواب یاپدیرسه...

چوق زمان انتظار ایتمه‌دن آلتی یوز غروشله بر مأموریته نائل اولدی. اوکون ثابتك سرورینی کورملی ایدی!.. مأموریتنه اون بش کون قدر دوام ایتدکدن صوکره آیك نهایتنی بکلمیه‌رك رفقاسندن برینه معاشنی قیردیرمق ممکن اولوب اوله‌میه‌جغنی برچوق احتیاطلر، احترازلرله صورییوردی.

آره‌دن برهفته کچمه‌مشدی، برکون ثابت بك بورجه یاپدیرلمش یکی اثوابنك ایچنده آیاقلرینی صیقان پارلاق روغن پوتینلری ایله یورومکدن زیاده صیچرایه‌رق ایکیده برده قیرمزیلی یشیللی بویون باغنه طوغرو کوزلرینی ایندیره‌رك، هیچ تره‌مدیکی حالده اییکلی وقوقولو مندیلی ایله یوزینی سیله‌رك، الندہکی کموش اوجلو باستونی اوینانه اوینانه... سوقاغنده ایلریلیوردی. چهره‌سی بشوش، کوزلری تابان. کیدیور ؛ برجانانك آغوشنه جان آتمغه کیدییوردی. زواللی کنج! اوکون بوتون استانبولی کزدیینك صانمشدی. سوقاقده کلوب کچنلر یورینه نه‌قدر دقتله باقیورلر ؛ کیم بیلیر، البته پنجره‌لرده‌ده برچوق قیزلر واردر!.. بویله پارلاق، بویله سوسلو بربکه کیم باقماز؟.. اووجودینه یاقشدیره‌مدیغی اثوابی، اوکندینه ویره‌مدیکی طوری ایله بزم بکی کورنلر هرحال ووضعنده «دون کیشوت» ه برنمونه بوله‌بیلیرلردی. بویله‌ برخیلی یورودکدن صوکره... سوقاغنه کلدی. هم جدیتنی محافظه ایتمکه چالیشه‌رق هم قلبنك شدت ضربانه مغلوبیتی صاقلامغه موفق اوله‌میه‌رق قورقه قورقه اولرك نومرولرینه کوز کزدیرمکه باشلادی. نهایت برقاپینك اوکنده ایرکیلدی. بورادن ایلری کیده‌مدی. اوقدر محجوب اولمش، اوقدرده سوینمش ایدی که الندن باستونی دوشوردی. بوسفر حقیقةً تره‌دیکی ایچین یوزینی برقاچ کره سیلدی. مع مافیه شیقلغنك وقارینی محافظه ارزوی مرغوبنه قاپلمقدن کندینی منع ایده‌مدی: یردن آلدیغی باستونه نیم اتکا ایده‌رك اوه قارشی شویله برطوردی. کوزلرینی پنجره‌لره دیکدی. صول الیله بییقلرینی دوزلته‌رك تبسم کنان کندینی کوستردی... سوقاق پك تنها ایدی. حیفا که پنجره‌لرده هیچ براز حیات کورونمدی. نهایت قاپی‌یی چالدی، آچدیلر.

— بیورك بکم، بیورك افندم!...

قاپی‌یی آچان کودزه حریف ثابت بکك قولنه کیره‌رك یوقاری چیقاردی. بیوجك براوطه‌یه برابر کیردیلر. بك محجوبیتندن نه‌یه ایلیشه‌جکنی بیلمیوردی. دلیلی اولان ذات محترم برچوق ابراملرایله تا باش کوشه‌یه کوتوردی، کندیسی‌ده برصندالیه ایله قارشیسنه کچدی.

محله‌سنده آق بابا دیه‌ چاغیریلان بوآدم اوزون بویلو، اری یاپیلی، اللری آیاقلری بویوك، یوزی کوزی پارلاق، آلتنك چیزکیلری آچیق، اوزون بیاض صقاللی، غایت چوق قاشلی، آره صیره کیش قولاقلرینی اویناتیر، قیرمزی یاناقلی براختیار ایدی. وهلهٔ اولاده چهره‌سنده برنورانیت وار ظن اولنوردی. هله کولج کوزلری، اویناق دوداقلری، ملایم اطواری کندیسنی هرکسه خیرخواه کوستردی. یوررکن یرده براکمك قیرنتیسی کوره‌قالدیرر، الندہکی باستونیله اوفاق طاشلری یولدن چکر. برچوجوق آغلایه‌جق اولسه‌درحال یوزینی کوزینی اوقشایه‌رق صوصدیرر، فقیر حماللره قهوه‌لر اکرام ایدر، حاصلی هپ جلب قلوبه چالیشیردی. یالکز... یالکز اسباب معیشتنی ناصل تدارك ایتدیکی محله‌نك برقاچ عقلاسندن بشقه کیمسه‌یه معلوم دکلدی. قیافتی دکیشدیردیکی ده هیچ کورلمه‌مشدی. جدی آدملر هپ بویله دکیدر یا؟ دائما یکنسق البسه کیرلر! دیزلرندن آشاغی برستری، بول برپانطولون، آلتنك یاریسنه قدر اینن سیاه‌اوزون برفس، برفانیلامنتان. چوخه ستریسنك یاقه‌سی یاغلانمش، دوکمه‌لرینك اوستی یاری یاری‌یه صویولمش، منتانك شریتلری اوزولمش، فس قالبسز... ایشته آق بابانك قیافتی! اخلاقندزده بحث ایتملی‌می؟ اونی اشاغیکی محاوره‌دن آکلایه‌جغز.

— افندم خوش کلدیکز، صفاکلدیکز؛ کیف‌عالیکز اییدر انشاءالله؟ سزك کبی برذاتی خانه‌مزه مسافر ایتمکله افتخار ایدرز... یورلمشسکز غالبا؛ کل‌قیز. بك افندی‌یه قهوه کتیریکز...

— زحمت اولمسون افندم...

— زحمت نه‌دیمك؟ وظیفه‌مز، بکم. سز استراحت بیوریکز.

— باقکز بکم، بزم بوراده هیچ تکلیفمز یوقدر. مسافرلرمزه رعایتده قصور ایتمیز. اونلری صیقمقده ایسته‌میز. بوراسی سزك کندی خانه‌کز. ناصل ارزو بیوررسه‌کز اویله یاپکز. شویله کوشه‌یه

یاصلانکز، آرسلانم؛ شو سیغاره‌نی‌ده طومانلاندیرك. اووح! کل کیفم کل... لکن بك، سزه برشی سویله‌یمی؟ دنیانك الك کوزل قادینی آیاقلریکزه قاپاندیرجق قدر سوکیلی، کبارسکز.

— تشکر ایدرم. التفات...

— استغفرالله! استغفرالله! التفات بزم حدمزمی؟ طوغرویی سویلیورم. هله قهوه‌کزی بیورك.

بونی سویلدکدن صوکره آق بابا تهالکله طیشاری‌یه چیقدی. ثابت بك یالکز قالنجه محاکاته طالمق ایستدی؛ فقط چوق برشی دوشونه‌مدن قاپینك اوکنده سسلر ایشیدلمکه باشلادی. بوغوق بوغوق سویاشیورلردی: «— هایدی آرنق هایدی. نازدن اوصاندق... — جانم بندن نه ایستیورسکز؟ — هایدی دییورم، صوکره سن بیلیرسك. — والله ناز دکل، ایسته‌میورم... — یوری، دییورم سکا!»

صوك امر برزنبرك ضربه‌سی کبی قاپیدن ایچری بروجود فیرلاندی. بوباشی اورتولو برکنج قادینیدی. یاواش یاواش یورویه‌رك بکك قارشیسنده کوچوك برتمنا ایتدکدن صوکره برصندالیه‌یه اوطوردی. رنکی اوچمش ایدی... او صولمش بر بیاض کل دمتنی آندیران چهرهٔ حزینی، اواوزون کیرپکلرینك آره‌سندن رنکی خیال میال سچیلن کوزلری، او بیاضه مائل پنبه دوداقلری لوحهٔ جمالنه برجاذبهٔ روحنواز ویرییوردی. حالنه باقوب‌ده شعرك تصویره چالیشدیغی ملکیت عصمتی کورمه‌مك قابل دکلدی. وجودی نازنین، اوضاعی ساده، سیماسنك هرپارچه‌سی آیری آیری کوزل. هم دوزکون کوزللکی. بویا پارلاقلغی دکل، اللهك یاراندیغی کبی کوزل!.. اوزون سیاه صاچلرینك براورکوسی اورتودن چیقمش. اوموزندن دیزلرینك اوزرینه دوشمشیدی، قلبی، طوتلمش قوشلرك یورکی کبی چابق چابق اوردقجه یاقه‌سنده‌کی تنتنه‌یی اویناتیور. ملکلر کبی کوك یوزندن آیرلمغه لایق اولان کوزلرینی یردن قالدیره‌میور...

بو قادین کیمدر؟ عجبا نازلانمقمی ایستیور؟ فقط جمالنده‌کی معصومیت...

ثابت بو مطالعه‌لرده ایکن آق بابانك دمین کندیسنه خطاب ایدن طاتلی سسی دکل، مدهش، مخوف بر آوازی طویو- لدی: اوچ کره «کل، کل، کل!» دیدی. قادینجغز یرندن فیرلادی، برآز صوکره النده برتپسی ایله ایچری‌یه کیردی؛ تیتره‌یه تیتره‌یه تپسی‌یی ماصه‌نك اوزرینه قویدی.

ثابت حجابك، تأثرك، تعجبك تضییقاتی آلتنده ازیله‌رك نه دیه‌جکنی، نه یاپه‌جغنی شاشیرمش قالمشدی. برقاچ دقیقه بربرینك یوزینه باقدیلر. نهایت خانم ایشیدیله‌میه‌جك قدر ضعیف برسسله: «بیورمازمیسکز، بك افندی؟» دیه بیلدی. بك‌ده قیزاره قیزاره: «ایچرم، افندم!» جوابی ویردکدن صوکره ماصه‌نك باشنه یاقلاشدی. بش دقیقه‌نك ایچنده اوچ درت قدح ایچدی. راقی تأثیرینی حاصل ایتمکه باشلاینجه ثابت بکه کویا برجرأت کلمشدی. خانمك آدینی صوردی. ایشته اوزمان بیچاره قادینك کوزلرندن بر باران بلا دوکولمکه باشلادی... نه غریب اکلنجه! نه تحف عالم! ثابت بك طوکه قالمشدی. صوکره بردنبره صوردی:

— نه اولیورسکز، خانم افندی؟ برشیئکز، برصیقنتیکزمی وار؟

اوته‌کی جواب ویرمدی، آغلایوردی.

— الله عشقنه سویلیکز! بن ایی برآدمم. نه‌کز وارسه بکاسویلیك، الدن کلنی یاپارم... امین اولك، سویلیك!

قادین ینه جواب ویرمیور، متصل آغلایوردی؛ آغلامقدن سویلمکه طاقتی قالمامشدی که:

— آیاقلر کزی اوپه‌یم، مرحمت ایدیکز؛ شیمدی بن‌ده سزك کبی آغلایه‌جغم. نه‌کز وار؟..

قادینجغز کوکسندن چیقاردیغی مندیل ایله کوزلرینی سیلدکدن صوکره یرندن فیر- لادی. معصومیتنه، حزننه مهیب بروقار، ملکانه برعظمت انضمام ایتمش ایدی. قاشلری چاتیق، اللری دوداقلری لرزان، کوزلری قان ایچنده، نفسی طوتوق، ثابته طوغرو ایکی آدم آته‌رق: «بك افندی، سز دیدیککز کبی حقیقةً ایی آدممیسکز؟» دیدی. ثابت تتره‌یه‌رك جواب ویردی:

— ایناناك خانم! یمین ایدرم که هر امرکزه اطاعت ایده‌جکم. والله بن بورایه برنجی دفعه اولمق اوزره کیرییورم؛ هله سزك کبی برملکهٔ محاسنی عمرمده کورمه‌مشدم. امرایدك!

— صحیحمی سویلیورسکز؟ سایه‌کزده ناموسمی قورتاره بیله‌جکمی‌یم؟

— افندم؟..

— اکلایه‌مدیکز، دکلمی؟ ناموس... بزم کیبلرك آغزینه یاقشماز برسوز! فقط بن اونلردن دکلم. بنده برناموسدن باشقه هیچ برشی بوله‌مازسکز. ینه اکلایه‌میورسکز، اویله‌می؟ اویله ایسه اذن ویرك، سزه نه‌اولدیغمی اکلاته‌یم. صوکره نه ایسترسه‌کز.... اوف یاربم!.. سن بکا مرحمت ایت!

— بیورك، همشیره، سویلیکز.

— بکا همشیره‌می دییورسکز؟... اووح، الله سزدن راضی اولسون! اوطورك ده سویلیه‌جکلرمی دیکلیك.

تعجبدن تعجبه، حیرتدن حیرته دوشن ثابت بك میندرك قیدسنه ییغیلیوردی. قادینجغزده اوکنده طوردی. کوزلرنده برلمعهٔ امید پارلامغه باشلامش؛ سسنده‌کی اهتزاز خائفانه بوسبتون محو اولمق درجه‌سنه کلمش ایدی. اورتوسیله یوزینی برایچه قاپادقدن، صاچلرینی آرقه‌سنه آتدقدن صوکره، ثابتك مخالفتلرینه باقمیه‌رق، دیز چوکدی:

— بکم، تکرار سویلرم، الله سزدن راضی اولسون! بنی اولومدن بتر اولان ناموسسزلقدن قورتاره‌جقسکز. دیکلیك افندم: بن اولدقجه خاطری صاییلیر برآدمك قیزی ایدم. اون سکزمده اولندیردیلر. ملك طبیعتلی برکاتبه ویردیلر. آه! نه‌قاره بختم وارمش، اولندکدن ایکی آی صوکره

(موریس لەلوارك لوحەلرندن : چیچکجی)

بابام وفات ایتدی ؛ قرق کون کچمەدن آننە.
جکمی دە غائب ایتدم ...

قادینك ینە سسنە قیصیقلق کلدی ، ینە کوزلری طولدی . ماضیەدکی فلاکتلر نە قدر دور اولورسە اولسون تأثیری یورکدە باقیدر . هلە تذکیری قاپانمش یارەلری آچار ، یکیلر ، خصوصیلە قادینلر حسیات مؤلمەلرینی دها چابق ، دها چوق اظهار ایدرلر .

— اوت ، قرق کون صوکرە آننە‌جکمی .. سوکیلی والدەجکمی‌دە طوپراغە کومدك . دنیادە بربکم ، بردە تیزەم قالدی . تیزەمی هیچ سومزدم ، جادالوز قاری ! لعنت اولسون . بکجکمە جانمی فدا ایدردم . آه ! بیلسەکز ، نە قدر مرحمتلی ، نە قدر انسانیتلی ایدی . اوە ناصل کولر یوزلە کلیردی ..... باقك نەلر سویلیورم . باشکزی آغریتیورم ...

— خایر ، خانم افندی ، دوام ایدیکز ؛ خداعلیم صیقلمیورم .

— حاصلی افندم ، بر بچق سنەقدر یاشادق . اجل بکمەدە یتشدی ، اودە کیتدی ! بن تیزەمك النە قالدم . مرحومك برقاچ غروشی چیقمشدی . اومزك اشیاسیلە برابر ضبط ایتدیلر . بنی‌دە یانلرینە آلدیلر .

— تیزەکز سزی سومزمی ایدی ؟

— او ، دنیادە کیمی سور ؟ آه ! بیلسەکز ، نە ظالم شیدر . اللهدن قورقماز ، باشمە نەلر کتیردی ! یا انشتەم اولەجق ملعون ...

— انشتەکزمی ؟

— اوت ، تیزەمك قوجەسی ؛ کندیسنە انشتە دیردم . تیزەمك اوینە کیدنجە بکا ایش کوردیرمکە باشلادیلر . کویا آججی بنی اونوتمق ایچین ایش کورمك لازممش . نە کوزل بهانە ! دیکیش ، بچیم دیرکن اورتەلق سوپورمك ، بولاشیق ییقامق ، یاتاقلری یاپوب قالدیرمق ، یوقاری یە صو طاشیمق هپ بنم اوزرمە قالدی . خدمتجیلرینی صاودیلر .

— واه ، واه ، واه !..

— یاواش یاواش آلیشدم ؛ انسان هر شیئە آلیشیرمش . خدمتجیلردن ایی ایش کورمکە باشلادم . فقط تیزەم کیتدکجە سرتلشیوردی ، هیچ برایشی بکنمز اولدی . آزار ، آزار ، آزار .. دائما آزار ! برکوندە یاناغمە برتوقات ایندیردی ؛ بورکم قیرلدی ، سویلنەجك اولدم ، آوازی چیقدیغی قدر باغیردی ، انشتەم آشاغی‌یە قوشدی ، ایکیسی بردن بنی براچیە دوکدیلر .

— خائنلر ! هیچ سز دوکولەجك قادینمیسکز ؟

— بن بونلرك هپسنە راضی ایدم ، بك افندی ، نە یاپاردم ؟ آنام یوق ، بابام یوق ، قوجەم یوق ، کیمسەم یوق ؛ المدەکنی ، آووجمدەکنی‌دە آلمشلر ، اسیرلری اولمشدم . فقط دها فناسی چیقدی ...

— بوحالدن دها فنا نە اولەبیلیر ؟

— انشتەم ، اوملعون حریف یوقمی ؟ اواریرن چهرەلی کوپك بکا طاقلمغە باشلادی ؛ قیزینی قوینە آلمق ایستیوردی !..

— نە سویلیورسکز ؟

— طوغرویی سویلیورم ، بکا طاقیلیوردی . اول اوقدر ایشنی کوردکدن باشقە افدینك الندن قاچمق ایچین ناصل اوغراشیوردم بیلسەکز !.. ادبسز ، چیان صورتلی حریف ! برکون بنی قاپینك آرەسنە صیقشدیردی . صاچلرمی قوللرینەصاردی . او دقیقە چکیردیکم اولوم عذابنی تعریف ایدەمم . هلە سسم چیقدی ، باغیرە بیلدم . تیزەم یتشدی .

— البتە سزی قورتارمشدر .

— ماشاءالله ، قورتارەمازمی‌یا ! قوجەسی اونی کورر کورمز قاچدی اما ، قباحت ینە کیمدە قالدی ؟ بنده « خنزیر قحبە ! قوجەمی باشدنمی چیقارەجقسك ؟ » دیە اوزرمە هجوم ایتدی ؛ یوزمی کوزمی طرمالایەرق بنی قاپیدن طیشاری فرلادی . چیرچیلاق سوقاقدە قالدم . برکت ورسین اورتەلق قارارمشدی . آه ، بنم چکدکلرمی برالله بیلیر !

— بدبخت قادین !

— قومشو خانمدن برچارشاف آلدم ؛ آننەمك اسکی بیلدکلرندن بر امینە خانم واردر ، اونی ایی برقادین صانیردم ، اوینە کیتدم . دردلرمی دیکلەدی ، بنی آلدی ، سودی ، اوپدی . آننەمی تکرار بولدم صاندم . مکر .. مکر اوقادین تیزەمدن‌دە آلچاق ایمش : بنی اون‌بش کون اوندە طوتدقدن صوکرە دیدی کە :

« قیزم . سن بویلە ایشسز کوجسز یاشایەمازسك ؛ بزم حال ووقتمزدە یوق ؛ سکا برایش بولالی . بوکون بورایە برافندی کلەجك . سنی اوکا تسلیم ایدەجکم . برابر کیدرسك ، کچینەجك پارە قازانیرسك .. » سزی او قدر کوزل قبول ایدن او پیرفانی یوقمی ؟ هانی شیمدی بورادن چیقدی ... ایشتە او کلدی . بنی امینە خانمك اوندن آلدی . کوسترەکز کلدیکی زمان نەقدر سویملی ، نەقدر ایی بر آدم ظن اولنیوردی . هیچ قورقمادم . اکمکمی ناموسکارانە قازانەجغم ظنیلە پشینە دوشدم ، بورالرە کلدم . بنی برقاچ قادینك آرەسنە صوقدی . یالاندن برایکی ایش ویردیلر ، ایچە آلداندم . صوکرە آق بابا یوزینك پردەسنی آچدی . برکون بنی یاننە چاغردی : « قیزم سن بوکوزللکلە ایش ایشلرمیسك ؟ سکا دنیادە پارەمی بولونماز ؟ سنی سوەجك آدممی یوق ؟ برکرە آینەیە باقسەك آ . هایدی کل کیدەلم ، سنك کبی کوزل بر بك بولەلم . » دیدی .

— های الله بلاسنی ویرسین !

— تیر تیر تیترەدم ، بکم . اوتانمەدن یرە کچیوردم . اودقیقەدە مرحومدە کوزمك اوکنە کلدی . یالواردم ، یاقاردم ، حریفك آیاقلرینە قاپاندم ؛ بنی براقك کیدەیم ، دیدم . هپ او کولج یوز ، هپ او طاتلی سوز ، باشقە برشی یوق . بوتون قاپیلر کلیدلی . هر اقشام بر ارککك یاننە چیقمق تکلیف اولنور ، چیقمام . زورلادیلر ، ینە چیقمادم . دوکدیلر ، بن ذاتاً طایاغە آلیشغم ... بربوچوق آیدن بری اوغراشیورلر .

— بواقشام نیچین بنم یانمە کلدیکز یا ؟

— چونکە بوحریفلە ، بونك یانندەکی قاریلرلە آرتق اوغراشەمیەجغمی آکلادم . ایچمدن دیدم کە : « شو بکك یاننە چیقارم ، چکدکلرمی آکلاتیرم ؛ مرحمت ایدردە بنی بورادن قورتاررسە اولنجەیە قدر عمرینە دعا ایدرم . یوق ....

خانم بورادە صوصدی . آرتق نە فکرینی ایضاحە ، نە قلبنی تشریحە طاقتی قالمامشدی . حیات ومماتی طبیبك یوزندە آرایان برخستۀ زبون کبی ثابتە نصب نظر ایتدی . ثابت ایسە دیکلەدیکی حکایۀ فجیعەنك بارکرانی آلتندە ازیلمش قالمشدی . برایکی دقیقە لال وابکم طوردی . کندینی طوپلایە بیلدیکی زمان دیدی‌کە :

— حالکز چوق شایان مرحمت ، خانم ! یالکز مساعدە ایدرسەکز سزدن برشی رجا ایدەجکم .

— امر ایدیکز .

— بونقل ایتدیککز شیلرك هپسی طوغرو اولەبیلیر ؛ فقط عفو ایدرسکزیا ... اویدورمەدە اولەبیلیر . بنی ناصل ایناندیرەجقسکز ؟ بو اوە برنجی دفعە اولەرق کلیورم اما بورالردە عجایب حکایەلر سویلەنلدیکنی ایشتمشدم ....

— اوت ، فاحشە حکایەسی ! بورادە بولنان قاریلردە بکا آیری آیری اوحکایەیی نقل ایتدیلر : بونلرك هپسنی بری سومش آلداتمش ، صوکرە آلمامش ! بنم باشمە کلن اویلە شیلردن دکل ، بك افندی ؛ بن‌دە اوقادینلردن دکلم . برکرە یوزمە باقك !..

بوسوزلری سویلرکن قادینك یوزینە نورانی براحمرار کلمشیدی . ینەیرندن قالقدی . کوزلری پارل پارل اوینایور ؛ ناصیەسندە طولاشان مآل غرور حریم عصمتنە هیچ بر نظرك نفوذ ایدەمدیکنی کوستریور ؛ علوی ، حتی مهیب ! ثابت بك کوزلرینی یرە ایندیرمکە مجبور اولدی : « حقکز وار ! » دیدی . قیز دوام ایتدی :

— اینانك ، بك افندی ، سزە اوچ مزارك اوزرینە یمین ایدرم کە سویلدیکم سوزلرك هپسی طوغرودر !

— امین اولدم ، همشیرە ، قطعیاً امین اولدم . الله ایلە عهد ایدرم‌کە سزی بورادن قورتارەجغم !

ثابت مخالفتە وقت بولەمەدن قادینجغزك آیاقلرینە قاپاندیغنی کوردی . هم آغلایور ، هم بیلمدیکی شو آدمك آیاقلرینی اوپیوردی . بولوحۀ فجیعە اوکندە کوز یاشلرینی ضبط ایتمك ممکن دکلدی . بك الیلە کوزلرینی قوروتەرق بیچارەیی بردن قالدیرمغە چالیشدی :

— قالقکز ، افندم ، بویلە شیلر یاپمایکز . بنم سزە ایدەجکم معاونت هرانسان ایچین بر وظیفەدر . مادام‌کە قاردشم اولدیکز ، ناموسکزی ، حیاتکزی صیانتلە مکلفم ؛ راحتکزی بیلە تأمین ایتملی‌یم .

— الله راضی اولسون سزدن ... الله سزی دنیالر طوردقجە هرکدردن صاقلاسین !...

آرەدن بردورۀ سکوت کچدی . صوکرە ثابت بك یاتاغە یاتمسی ، راحت ایتمسی ایچون خانمە اصرار ایتدی ؛ « بن شورایە میندرك اوستنە اوزانیرم » دیدی . زواللی قادین نفسنی او قدر حقیر کوریوردی کە میندری بیلە کندیسنە چوق بولدی . یرە اوطورەرق برکنارینە یاصلاندی . ثابت یاتاقدە ، قادین او میندرك کنارندە کیجەنك ساعت یدیسنە قدر قونوشدیلر ؛ بربرلرینە مکرراً ترجمهٔ حاللرینی سویلدیلر . آرتق ایکیسنك‌دە کوزلری قاپانیرکن قادینجغز : « بك افندی ، او ملعون حریفە ویرەجککز پارەدن بنم حصەمی آییرکز ؛ فقرایەویررسکز ! » دیمشدی . ناموسلو بر آغزدن چیقان بوسوز برقلب مجروحك حس منتداریسنە نە حزین ترجمان بلیغدر .

کیجە ساعت اونە کلمش ؛ شدتلی بر روزکار اوك جاملرینی صارصیور ؛ سمادە فاجعەلر قدر سیاه بولوتلر قوشوشیور . پنجرەدن طیشاری باقمغە جرأت ایدیلەمیەجك : او قدر قورقونج ، او قدر مظلم بر منظرە ! اوطەنك ایچندە کیجە قندیلنك ضیاسی اوینادقجە دیوارلردە عجائب عجائب شکللر کورولیور ، موحش موحش کولکەلر پیدا اولیور . ثابت — برفعل خیرە آلت اولمق حسندن متولد استراحت قلبیە ایلە — درین بر اویقویە طالمش ، قادین اولدیغی یردە حالا ایچنی چکیور . قاپینك آناختاری یاواشجە چوریلدی ، برباش کوروندی ،

طاوانه بر کولکه عکس ایتدی ، سیم سیاه بر کولکه ... کولکه دکل ، عادتا کومور لکه‌سی !.. بر قاچ ثانیه صوکره کولکه ایلرلدی ، باش اوطه‌یه کیرمشیدی . قندیلك ضعیف شعاعی یوزینه اورنجه آق بابانك چهره‌سی سچیلدی : صقاللری بییقلرینه قارشمش ، کوزلری راقیدن ، اویقودن شیشمش ، کوکس باغیر آچیق ... خائن نظری ، قورقونج طوری ایله بر قاچ آدیم یورودی . منفعت ملعونانه‌سنه قربان ایتمك ایستدیکی قادینی میندرك کنارنده کورنجه « وای بو یاتاغه کیرمه‌مشمی ؟.. نه‌مه‌لازم ، برنجیسنده کیرمزسه ایکنجیسنده کیرر ! » دیدی . همان چکیلمك اوزره ایکن قادین باشنی دوندیردی : « آی ! امان ! امداده یتیشك !.. بو حریف بنی اولدیرمك ایستیور ، اوزرمه کلیور ! » دییه باغیردی . ثابت یاتاقدن فیرلامشدی . بر ثانیه‌ده کندیسنی بیچاره معصومه ایله جنوار حریفك آره‌سنده بولدی . یومروغی هواده .. بر سوز ، بر حرکت بکلیوردی . آق بابا همان کندیسنی طوپلایه‌رق : « نه باغیریورسك قیز ؟ بر شی ایستیورمیسکز دییه باقمغه کلدم ، سزه خدمتده می یارامز ؟.. » صوکره ثابته دونه‌رك : « ناصلسکز بکم ، ان‌شاءالله راحتسز اولمامشسکزدر ؟.. » دیدی .

بو سؤال ثابت بکك عقلی باشنه کتیردی . آق بابایه شبهه ویرمه‌مك ایچین همان بر یالان اویدردی . خانمك یرده ، آیری یاتمه‌سنی بر بهانه ایله معذور کوستردی . اوزمان حریفك کوزلرنده بر شرارهٔ مسرت پارلادی . پك موفقیتدن امین اولنجه حریفه توجیه خطاب ایله دیدیکه :

— افندی ، بو اوطه‌نك ایچ طرفدن اناختاری یوقیدر ؟

آق بابا درحال قاپیده‌کی اناختاری چیقاروب اوزاتدی :

— بونی آلکز افندم . بونی آلکز . ذاتاً کلیدلمکه بیله حاجت یوق ، اومن امینتلیدر . الله صفا کزی آرتدیرسین ، الله صفا کزی آرتدیرسین ...

دییه‌رك ، بوغدوغی مزارینه کومش قاتللر کبی چهرهٔ ابلیسانه‌سنده بر نشئهٔ منحوس مرتسم اولدیغی حالده اوطه‌دن چکیلدی ، کیتدی .

ثابت بك قاپی‌یی ایچریدن کلیدلدکدن صوکره خانمه : « آرتق یاتاقده یاتمق نوبتی سزه کلدی ، همشیره ؛ بن میندرده دها راحت اویورم . » دیمش ، خانمده کندیسندن محاله‌سنی ، اوی اوکرندکدن صوکره راحت راحت اویقویه طالمشیدی .

ایرتسی صباح کونش طوغارکن ثابت اویاندی . قاریولاده نفسی طویولمیه‌جق قدر لطیف بر سکونت بریانه ، بوتون عمرنده چکدیکی مشقتلردن آرتق قورتولدیغی ایچین جنته قاوشمش حوری کبی بر مسعدت معصومانه ایله اویومقده اولان عصمت مجسمه‌نك ضیای شمس ایله منور چهرهٔ نیم خندانه صمیمی بر حس حرمت ، وجدانی بر انجذاب اخوت ایله نکران اولدقدن صوکره اوطه‌دن چیقدی ؛ همان سوقاغه جان آته‌رق بر عربه‌یه کیردی ؛ آق بابا ملعوننك عفت نسوانیه‌یه مقتل منحوس اولان یوواسنی لازم کلنلره اخباره قوشدی . بر ساعت صوکره اوی باصدیلر . آق بابا افندی‌یی خبسخانه‌یه کوتوردیلر . او کوزل قادیجغز قورتولدی . حتی او کون مأموریتله طیشاری‌یه کیتمك اوزره اولان بر افندی ایله نکاحنی عقد ایتدیلر .

آره‌دن آلتی سنه کچمش ایدی . ثابت بك تخشیات عائله آیاق آتمامغه یمین ایتدیکی ایچین چاوق تأهل ایتمش ، بر چوجوقجغزی بیله اولمشدی . بر صباح اوطه‌سنده اوطورر کن ایچری‌یه بر ضابط کیردی . یاننده بش یاشنده قدر بر ملك پاره‌سی واردی ؛ آمان نه کوزل چوجق ! یناقلرندن قان داملیور ؛ او قیوریق قیوریق اوزون کیرپیکلری آلتنده پارلایان ایری ماڭی کوزلرندن مآل ذکا جوشان اولیور ؛ اوزون صیرمه صاچلری بوکلوم بوکلوم اوموزینه دوشمش ، یورودکجه تصور اولنماز بر لطافتله صاللانیور . جسور .. هیچ اویله یادیرغامق ، قورقمق بیلدیکی یوق ! عسکر یورویشیله اوطه‌نك اورته‌سنه قدر کلدی .

ثابت بك چوجوغه حیران اولمشدی . حتی بر ایکی دقیقه زیارتجی‌یه لاقیردی سویلیه‌مدی . مسافر افندی بوکا حاجت براقه‌دن سوزه باشلادی :

— بنده‌کزی بیلمزسکز ، ولی نعمت !..

— استغفرالله ، بیلمه‌یورم ... هله بیورك ، اوطورکز . عجبا نره‌ده تشرف ایتمشدك ؟

— هیچ کوروشمدك ، بکم . بنده‌کز بوندن آلتی سنه اول ناموسنی قورتاردیغکز قادینك زوجی‌یم . او زماندن بری طشره‌ده کزییوردق ، بوکون استانبوله کلدك . حرمم ایچری‌یه ، حرم عالیلرینك اتکنی اوپمکه کیتدی ؛ بن‌ده حسیات منتدارانه‌می سزه عرض ایتمکه کلدم . سزك او علوی یورککز بزی نه‌قدر بختیار ایتمشدر ، بیلیرمیسکز ؟.. ایشته نشانهٔ سعادتم ، ثمرهٔ حیاتمز ... هایدی اوغلم ، آرش ! بك افندی‌یه سویلیه‌جککی سویله !

چوجوق اومعندار کوزلرنی ایکی اوچ کره اطرافنه چویردکدن صوکره ایپك صاچلرنی صاللایه‌صاللایه ، خندان خندان ثابت بکك یاننه قوشدی . الی آلوب اوپدکدن صوکره دیدی که :

— اللریکزی اوپرم ، سز اولمه‌کز بن طوغمیه‌جقدم !.

ثابت عائله‌نك جمعیت بشریه‌نك اساسنی تشکیل ایدن شو کوچك بیوك مخلوق قارشیسنده عادتا مستغرق وجد اوله‌رق ، کوزلری یاشلی ، مسرت چوجوغی باغرینه باصارکن « ثمرهٔ حیات !» دییه بیلدی .

— ١٦ شباط ١٣١٣ —

ع . نادر

خیال انجیده

محرری : حسین جاهد

(٣٦٥ نجی نسخه‌دن مابعد)

اشاغیده بویوك قیز ایله فرانسوانك رفیقی کندیلرنجه پك تحف بولدقلری برشیئه کولیورلردی . یورودیلر . حوضك یاننه کلدیلر . بوراده چوجوقلر بیریکمشلر ، طولاشانلردن بعضیلری تنفس ایچون طورمشلردی . ضیا ایله نزیه ، قیرمزی بالیقلره ، قاپلومبغه‌لره بیه‌جك آتان ، اللرنده‌کی دکنکلرله حوضی قاریشدیران چوجوقلرك آره‌سنده ، صویك سطحنده‌کی نباتات مائیه‌یی سیر ایده‌رك بر آز قالدیلر . ضیا ، قیزلرك یانندن برده‌ا کچمکی تکلیف ایتدی . بو ، نزیه ایچون جانه منت ایدی .

یورودیلر . کنج قیزلرینه عینی نقطه‌ده ، بوتون اطرافلرنده‌کی انسانلره لاقید ، قونوشیورلر ، کولوشیورلردی . بودفعه نزیه ایله ضیا کندیلرینه پك دقتلی باقدیلر . نزیه‌ده مکتبلیلره مخصوص عزیزلك حسیاتی اویانمشدی :

— راحت ویرمیه‌لم ! دیدی .

یانلرندن اوقدر کچدیلر ، بو برهوس چفتلری اوقدر معذب ایتدیلرکه اونلر نهایت یرلرنی دکیشدیرمکه مجبور اولدیلر . فقط بریکیلر یانلرندن کچمکده ، دقتله یوزلرینه باقمقده ، طوروب سیر ایتمکده اصرار ایدییورلردی .

بر دفعه اوماوی کوزلر نزیهك شدتله پارلایان سیاه نظرلریله چارپیشدی . بونلرده کوردیکی افادهٔ حدت وتکدیر نزیه‌ی محجوب ومنفعل ایتدی . اوتانه‌رق :

— آرتق براقه‌لم ، دیدی ؛ شیمدی بکا باغچه‌یی کزدیر .

نزیه توزلو طفلانلری ، صوسزلقدن صارارمش چیچکلری ، نیم قوملو یوللری هپ خارق‌العاده بولیور ، هر آدیم باشنده طالعین برطور ایله :

— جداً لطیف ، حقیقةً کوزل یر !

تقدیرلرینی اسراف ایدییوردی . آره‌یرلرده‌کی کوچوجك حوضلرك فیسقیه‌لری آچلمشدی . بونلرك ویزلتیسی ، صوقاغك کورولتیسی ، ایشیدیلن اورکستره ، آشاغیده قایدیراق اوینایان چوجوقلرك چاغیرشمه‌لری ، یوللرده سوروتن اپکلی اتکلرك فروفرولری باغچه‌یی نزیه ایچون اویوشدیریجی بر ولوله ایله املا ایدییوردی .

ایکی آرقداش پك کوزل ، پك ماهرانه ترتیب ایدلمش بولدقلری بوقوشجقلردن اینه‌رك ، آلچق کوپرونك آلتندن کچه‌رك ، کندی کندیلرینه راحت راحت اوینایان چوجوقلرك یاننه اینديلر . قونوشمق ایچون بوراسی دها مناسب ، دها تنها بولمش چفتلره ، دادیلره بر نظر تدقیق عطفندن صوکره آلتی قاره‌جه‌لرك یاننه چیقدیلر . نشان براقه‌سی اوکنده بر آز طوره‌رق نفك طولدوران قادینك بیاض بیلکلرینی سیر ایتدیلر . نهایت ، کندیلرینی سوروکله‌ین آقنتی ایله یرلرینه کلدکلری زمان ، نزیه ایلك دفعه اوله‌رق کوردیکی بوتون بو کوزل ، بومکمل شیلره مفتون ، تقدیرخوان ، شاشقین قالمشدی .

آرتق قیزلرده کلمشلر ، یرلرینه اوطورمشلردی . شکری کندیلرینه بر خبر ویرییوردی : قوجه‌قاری نره‌ده قالدقلرینی ، نیچون کچیکدکلرینی صورمش ، اونلرده « شویله بر طولاشدق » دیمشلر .

بو اختیار قادین کیمدی ؟ بو آفتیسلر کیمدن چکینه‌بیلیرلردی ؟ بلکه والده‌لری ایدی ؛ فقط نزیه بوقدر کوزل قیزلره بویله چیرکین بر والده یاقیشدیره‌میوردی .

شکری ساعته باقوب بیرا قدحنده قالمش صوك یوطومی‌ده ایچه‌رك :

— ای ، دیدی ، ساعت اون بری یکرمی کچیور . آرتق قالقه‌لم . آقشامه بابالغی ینه باغیرتیرز .

ضیا تأسفله یرندن قالقدی . باغچه‌نك اصل لطافتی بوندن صوکره اولدیغی ادعا ایدییوردی . نزیه اعتراض ایتمدی . بوکون کوردیکی شیلر کندیسی ایچون اوقدر فوق‌المأمول ایدی‌که بو کثرت احتساسدن سرسم اولمشدی .

— ٢ —

نزیهك باغچه‌دن آلدیغی بوایلك تأثیر ، بو بهت وحیرت ، کچدکدن صوکره کندیسنده دائما اورایه کیتمك ایچون بر مقدمهٔ تمایل وجود بولمشدی . همان عقائد امتحاننده آرقداشلرندن وداده بو تصادفی حکایه ایتمك ایسته‌دی . فقط وداد امتحان کاغدینی ویرر ویرمز کیتمش اولدیغندن نزیه بو افشای درون احتیاجیله مضطرب قالدی . چونکه اوته‌کی آلایجیلره برشی سویله‌یه‌مزدی . نزیه بونده نه کبی بر تأثیره قاپیلدیغنك ایچه فرقنده دکلدی . یالکز شیمدی‌یه قدر بودرجه کوزل ، بودرجه شوخ وجاذب قیزلر کورمدیکنی بوتون بلاغت شبابیله هرکسه آکلاتمق ایستیوردی . نهایت ، کتابت امتحاننده ودادی کوردی . کیزلی برشی قونوشدقلری حس اولونانلره مسلط اولان معذبلردن بوله بیلدیکی وقت ایچنده بوتیه باشی باغچه‌سنی الك اوفاق تفصیلاتندن باشلایه‌رق ، هله قیزلر حقنده هیچ برشی اونوتمه‌دن ، اوقدر حرارتله حکایه ایتدی‌که رفیقنك سلامت ذوقنه پك اعتمادی اولمیان وداد :

— نزیه ، دیدی ، سنك معده‌سزلککی بیلیرم ، کیم بیلیر نه چیرکین شیلردر !

چیرکین ؟ خایر . نزیه شیمدی او کوزل ، تازه چهره‌لری ، او ظریف ، نازك توالتلری ، او هیچ بیتمه‌ین قهقهه‌لری تصویر

ایچون اویله کلمه‌لر، اویله مدافعه‌لر بولیوردی‌که وداد بوقدر طرفکیرلکک یکده خالی اولمایه‌جغنی دوشونه‌رك کولدی :

— پك اعلا ، مادام‌که بوقدر کوزلمشلر . بواقشام امتحاندن چیقنجه کیدرز . فقط دیدیکك کبی چیقمازسه آرتق باق دوشون هم بوقدر شدتله مدافعه ایدیشکدن بن برشیلر آکلایورم کبی ...

نزیه تزییف ایله صوردی :

— عشقمی ؟ بن بدلامی‌یم وداد ؟.. یالکز ، کوزل برشیئی سن سومزمیسك ؟ ایشته آقتریسلرده کوزل ، هم اوقدر کوزل‌که سن هله بواقشام کورسك . بودن صوکره‌ده حسن طبیعتی تسلیم ایتمزسه‌ك ...

وداد بودفعه نزیه‌ك حسن طبیعتی تسلیمه مجبور قالدی . اوچ همشیره‌دن اورتانجه‌سنك ، ماوی کوزلو صاریشین آقتریسك هپسندن کوزل پك کوزل اولدیغنی اوده اعتراف ایتدی . قیشین فرانسز تیاتروسنه‌بول بول کیتمك ایچون تصورلرده بولنمغه‌باشلادیلر . نزیه ، بازار کونلری مکتبدن اذن آله بیلمك ایچون دها شیمدیدن حیله‌لر دوشونیور ؛ وداد الیله یلکنك جیبنه اوره‌رق :

— مهر ایشته بوراده بن قورقام !

دیوردی . صوکره ، صحنه‌یه دهقولته اولدقلری حالده‌ده چیقمه‌لری ایجاب ایده‌جك بوکوزل آقتریسلر اومکلف توالتلر ایچنده چپلاق سینه‌لر ایله کیم بیلیر نه‌قدر یمان اوله‌جقلرینی تصور ایدییورلردی .

بوتصورك ویردیکی جرأتله قارشیلرنده خندان ومستهزی ، مشغول اولان کنج قیزلری نظرلریله صویمغه باشلادیلر . برآرهلق نزیه اوقدر چوشدی‌که :

— وداد ، کوز قیربه‌جغم ، دیدی . صوکره ودادك بونی‌جدی ظن ایده‌رك :

— آمان نزیه ، نه‌قدر آلاجی اولدقلرینی کورمیورمیسك بویله مناسبتسزلك ایتمه .

دیدیکی کورنجه اصراره ، آلایه باشلادی . آلیشمامش نظرلرینی بررنك احتشام ایله قاماشدیران شوباغچه‌ده ، آکلامادقلری حالده‌خوشلرینه کیدن اورکستره‌نك نوازشلری ، یانلرنده‌کی قیزلرك اوجذب ایدیجی ظرافتلرندن سربیان هوای مسخون ایچنده دردی تجاوز ایدن بیرا بارداقلرینك ووردیکی نشئه ایله کندیلرندن ، باغچه‌دن ، حیاتدن اوقدر خوشلاندیلرکه شیمدی‌یه قدر بیلمه‌دکلرینه تأسفلر ایتدکاری بورادن هراقشام کلمك عزم قطعیسیله چیقدیلر .

بو . اویله قولای برشی کلدی . درسده ، قوزموغرافیانك ، حکمت طبیعیه‌نك ، مثلثاتك اوحشین دساتیر واشکالنی برساعت تام برساعت تعقیب ایله ذهن یوره‌جقلری ، دیش صیقه‌جقلری یرده خواجه‌نك نظر دقتندن قورتولمق ایچون اوك صره‌ده‌کی ارقداشلرندن برینی سپر آله‌رق مونته‌پنلرك ، ریشبورلرك ، ژول ورنلرك ، اونه‌لرك ، جلالرك ، وجیپلرك بوتون اثرلرینه کچن کتابلرینی دور ایتمکی ترجیح ایله بوشنه کیردکاری سنهٔ درسیه‌نك عطالتی جبر ایتمك . توزیع مکافات جدولنده اولکی سنه‌لر اشغال ایتدکاری موقعلردن دوشمه‌مك ایچون شیمدی شوامتحان آره‌لرنده‌صباحدن اقشامه قدر چالیشمغه ، او ناتمام دفترلرك ، برلسان اجنبی ایله کندیلرینه باقان دستورلرك ، کتابلری قارشیسنده شیفرهلر حل ایتمکه محتاج ایدیلیر .

نزیه سلسلهٔ اثباتی قاچیرمامق ایچون بوتون وقتنی برمسئله اوزرینه طوپلامغه چالیشیرکن متبسم چهره‌لری ، قیرمزی یناقلری ، اوظریف ، نازك توالتلری ایله اوچ خیال اونی بوجان صیقیجی حقیقتلردن چوق اوزاقلره کوتوریوردی . اووقت کتاب یاواشجه الندن قاییور ، کوزلری بونی دها ای کورمك ایچون قاپانیور ، باشی آرقه‌یه طایانیور ، بتون خواهش شبابیله باغچه حیاتی تکرار کوریوردی . ساعت طقوزاولوب‌ده باغچه‌ده اورکستره‌نك چالمغه ، ماصه‌لرك بربرطولمغه باشلادیغنی ، چوجقلرك تازه فریادلریله‌باغچه‌یی شطارت ایچنده براقدقلرینی ، هله کوزل آقتریسلرك هرزمانکی یرلرینه کلوب کویا یانلرنده‌کی ماصه‌ده نزیهی کورمه‌ینجه برچین اغبرار ایله‌قاش چاتدقلرینی دوشونه‌رك کنج قوتلی مخیله‌سنك ویردیکی اطمئنان ایله بوعتابی محق عد ایدنجه حالا کتابك اوکنده قالمق اوکا برکورك محکومنك آرزوی فرارینی ویریر ، صیجاقلرده انسانی بوتون بوتون یوران ، اولدیرن درسلردن قاچمق ، اوراده خفیف برروزکارله سرینله‌ن تپه‌باشی باغچه‌سنك اوزرنده صوغوق بیرا قدحی طوران ماصه‌سی باشنده ، خلیجك آیاقلر آلتنه سربیان منظره‌سندن آله‌جق انشراح ایله موزیقه‌یی دیکله‌مك ، اوینایشان چوجقلری ، کزن خلقی سیر ایتمك ، هله او کوزل آقتریسلری برده‌ها ، دائما کورمك ایستردی .

حال بوکه اوته‌دن ، آنجق نصفی ، اوده امتحاندن چیقار چیقماز اونوتولمق اوزره شویله علی العجله اوکرنیلمش کتابك ، دفترك لقای جدیسی اوکا برعتاب صامت ایله امتحان صوکنك محجوبیتنی آکلاتیردی . اوزمان اوفاق برمحاکمه ، بر اعتذار باشلاردی : امتحانده کندیسنه صره کچ کلیوردی . صباحلین پك ایرکن قالقنجه ، کوندوز ساعت سکزه قدر ... بواون ساعت ظرفنده ، اوت ، ساعتده اوتوز صحیفه‌دن ... او ! دقت آرتیور ، حتی بردها تکراره بیله مساعد ... هم ذاتاً صباحدن بری چالیشیور . قاچ کوندن بری‌ده ذهنی یورولمش ... حفظ الصحه تنزهی توصیه ایتمیورمی ؟

نزیه ، بوطرفدارعلمی‌یی‌ده بولونجه همان کیدیر ؛ زیرك یوقوشنی علی العجله ایندکدن صوکره آلتنجی دائره اوکنه چیقان او قوجه یوقوشی خیالاتنه مستغرق برحالده پك حس ایتمه‌دن چیقار ؛ ترینی سیامکه انجق رقت بوله‌رق باغچه‌یه کیرردی . بوراده آرتق بنمسه‌دکلری ماصه‌ده یا او ودادی بولوردی ، یا وداد صوکره‌کلوب اونی بولوردی .

— مابعدی وار —

احمد احسان

ذی‌القعده سنه‌ ۱۳۱۵ تاریخندن چهارشنبه نائبی سابق حسین حسنی افندی‌یه

آیدین ولایتنده صومه قضاسی نیابتی فی ۱۵ ذی‌القعده سنه ۱۳۱۵ تاریخندن اعتباراً مکتب نوابدن مأذون امراه افندی‌یه

انقره ولایتنده بالا قضاسی نیابتی فی ۵ ذی‌القعده سنه ۱۳۱۵ تاریخندن اعتباراً مکتب نوابدن مأذون احمد خلوصی افندی‌یه

بتلیس ولایتنده چباقجور قضاسی نیابتی فی غره ذی‌القعده سنه ۱۳۱۵ تاریخندن بکشهری نائبی اسبق محمد راشد افندی‌یه

بنغازی سنجاغنده ادرنه قضاسی نیابتی فی غره ذی‌القعده سنه ۱۳۱۵ تاریخندن اعتباراً مکتب نوابدن مأذون عمر افندی‌یه تفویض بیورلمش وموی الیهمدن حسین حسنی افندینك اوجه وماعداسنك برکره احکام شرعیه وقوانین مرعیه دائره‌سنده ایفای وظیفه ایله ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صداقتدن انحراف ایتمیه‌جکلرینه دائر تحلیفلری اجرا ایدلمشدر.

نشان — یاوران حضرت شهریاریدن یدنجی اردوی همایونه منسوب اون دردنجی نظامیه فرقه‌سی قوماندانی فریق سعادتلو کامل پاشا حضرتلرینه تبدیلاً برنجی رتبه‌دن مجیدی

رژی اداره‌سی محافظه واپورلرندن برینی تخلیص ایتمش اولان خدیویه قومپانیه‌سی واپورلرندن توفیق ربانی واپورینك سواریسی اندرنیج بکه اوچنجی رتبه‌دن عثمانی وادارۀ مذکوره‌نك مرکز مجلسی باش کاتب معاونی موسیو ادواروتوتی ایله مفتشلردن میشل افندی‌یه اوچنجی ومحافظه‌قلی مأمورلرندن زاره افندی‌یه دردنجی رتبه‌لردن مجیدی

روما سفارت سنیه‌سی امامی مصطفی مسعود افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن مجیدی وپترسبورغ سفارت سنیه‌سی امامی علی زهدی افندی‌یه رتبۀ مذکوره‌دن عثمانی

وظائف مأموریتلرینی حسن ایفاده مشاهد اولان اقدام وغیرتلرینه مبنی یریتره رسومات مأموری علی رضا ومال مدیری احمد شوق افندیلره دردنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

جمعه — ۲۷ شباط ۳۱۳

اطنه ولایتی والیلکنه شورای دولت تنظیمات دائره‌سی اعضاسندن سعادتلو بحری پاشا حضرتلری

بصره ولایتی والیلکنه دیار بکر والئ سابق سعادتلو انیس پاشا حضرتلری

منتفك سنجاغی متصرفلغنه فزان متصرفلغندن مستعفی سعادتلو انوری پاشا تعیین بیورلمشدر.

جمعیت رسومیه اعضالغی شورای دولت اعضاسندن مرحوم آغا حسین پاشا زاده سعادتلو شوکت پاشا حضرتلرینه تفویض بیورلمشدر.

بغداد ولایتی داخلنده حله قضاسی قائمقاملغی حمص قائمقام اسبق سعادتلو زهدی بکه تفویض بیورلمش وموی الیك ذات شوکتسمات حضرت خلافتپناهی‌یه ودولت علیه‌لرینه صادقانه خدمت ایده‌جکنه دائر تحلیفی اجرا قلنمشدر.

تلغراف وپوسته نظارتی معاونی عزتلو هونه افندی‌یه رتبۀ ثانیه صنف متمایزی توجیه بیورلمشدر.

عسکریه — یاوران حضرت شهریاریدن میرالای سعادتلو کمال الدین بکك بردرجه ترفیعی

معیت سنیۀ ملوکانه ارکان حربیه‌سنه مأمور ارکان حربیه قول اغالرندن رفعتلو حمدی بکك بردرجه ترفیعی

مکتب حربیۀ شاهانه استحکامات خفیفه معلمی ارکان حربیه بیکباشیلرندن عزتلو حاجی نافذ بکك بردرجه ترفیعی

مکتب مذکور کتابت معلمی پیاده بیکباشیسی عزتلو فاضل بکك بردرجه ترفیعی

مکتب اعدادئ حربیۀ شاهانه لسان فرانسوی معلمی بیکباشی عزتلو سلیمان افندینك بردرجه ترفیعی

معاش ومخصصاتی محل وقوعنده ویرلمك اوزره حفظ الصحۀ عمومیه مفتشی میرلوا سعادتلو زاسم وحفظ الصحه قومیسیونی اعضاسندن میرلوا سعادتلو نافذ پاشالر حضراتنك عهده‌لرینه فریقلق رتبۀ رفیعه‌سنك توجیهی

اوچنجی دائره بلدیه صحیه رئیسی میرالای سعادتلو سلیمان بکك بردرجه ترفیعی

ایکنجی فرقۀ همایونه منسوب اطفائیه دردنجی طابورینك جراح قائمقامی عزتلو توفیق بکك بردرجه ترفیعی

پیاده نظامیه اون ایکنجی الایك اوروسده بولنان ایکنجی طابورینك بیکباشیسی عزتلو عثمان بکك بردرجه ترفیعی

التنجی سواری الاینك قول اغاسی رفعتلو عزمی افندینك یکرمی سکزنجی سواری الاینك منحل اولان بیکباشیلغنه

صنعا رشدیۀ عسکریه‌سی رسم خواجه‌سی سواری قول اغاسی رفعتلو طیار افندینك یکرمی طقوزنجی سواری الاینك منحل الان بیکباشیلغنه تعیینلری

طرابلس شام طابوری بیکباشیلغندن بیروت ولایتی ژاندارمه الایی مرکز طابوری بیکباشیلغنه نقل اولنان رفعتلو حسن اغانك مذکور طابورده ابقاسیله ذکر اولنان مرکز طابوری بیکباشیلغنه عکا طابوری بیکباشیلغنه عکا طابوری بیکباشیسی رفعتلو یحیی بکك یرینه سوریه ولایتی ژاندارمه الاینك ایکنجی سواری رفعتلو محمد راشد افندینك نقللری

سیواس ولایتی ژاندارمه الاینك بشنجی قره‌حصار شرقی طابوری بیکباشیسی رفعتلو بحری افندینك معمورة العزیز ولایتی ژاندارمه الاینك مرکز طابوری بیکباشیسی رفعتلو محمد اغا ایله اجرای بجایشلری

نشان — طاشلیجه‌ده‌کی اوستریا عسکری قوماندانی میرلوا مارشال دوستیتیجه‌یه ایکنجی رتبه‌دن عثمانی

خیرخواهان سلطنت سنیه‌دن اولمسنه مبنی المانیا دولت فخیمه‌سی تبعه‌سندن وقروپ فابریقه‌سی وکیللرندن موسیو فوقانه اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

حسن خدمت وغیرتلرینه مبنی تسالیه اردوی همایونی دردنجی فرقه‌سنه منسوب نظامیه یکرمنجی الایك میرالایی عزتلو حسن تحسین بك ایله فرق ایکنجی الایك اوچنجی طابوری بیکباشیسی رفعتلو احمد ودردنجی طابوری بیکباشیسی رفعتلو احمد زیجی افندیلره تبدیلاً اوچنجی وفرق ایکنجی الایك برنجی طابوری طابور کاتبی محمد راسم افندی ایله اوتوز طقوزنجی الایك برنجی طابورینك ایکنجی بلوکی

یوز باشیسی حسین وفرق ایکنجی الایك اوچنجی طابورینك ایکنجی بلوکی یوز باشیسی ایوب وفرقنجی الایك ایکنجی طابورینك دردنجی بلوکی یوز باشیسی سلیمان شکری واوتوز طقوزنجی الایك ایکنجی طابورینك برنجی بلوکی ملازم اولی احمد اغالره دردنجی رتبه‌دن عثمانی

ادرنه پولیس قومیسری ابراهیم ممتاز افندی‌یه بشنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

بازار — ۱ مارت ۳۱٤

شورای دولت اعضالغی منتشا متصرف سابق سعادتلو طاهر بك افندی حضرتلرینه

استوقهولم سفارت سنیه‌سی یاوران حضرت شهریاریدن فریق سعادتلو شریف پاشا حضرتلرینه

دیوانیه سنجاغی متصرفلغی قیصریه سنجاغی متصرفی سعادتلو صفوت پاشایه

قیصریه سنجاغی متصرفلغی مرسین سنجاغی متصرفی سابق سعادتلو ناظم پاشایه تفویض بیورلمشدر.

بیك اوچیوز اون التی سنه‌سی صرۀ همایون مژده‌جئ اولمکنه مقام مهد علیای سلطنت سنیه دولتلو عصمتلو قادین افندی حضرتلرینك سرخدمه‌سی احمد اغا تعیین بیورلمشدر.

انقره ولایتی داخلنده زیر قضاسی قائمقاملغی مدیه قائمقامی جمال بکه

ادرنه ولایتی داخلنده مدیه قضاسی قائمقاملغی زیر قائمقامی نوری بکه تفویض بیورلمش وموی الیهمانك اجرای تحلیفلری محللرینه انبا قلنمشدر.

قدم واهلیتلری جهتیله بیروت ولایتنده حیفا قضاسی قائمقامی عزتلو علی وتکفور طغی سنجاغی تحریرات مدیری حاجی سری افندیلره ترفیعاً رتبۀ ثانیه صنف متمایزی

پولیس مفتشی عزتلو لوفونون افندی‌یه رتبۀ ثانیه صنف متمیزی

امور مأموره‌لرنده مشهود اولان اقدام وغیرتلرینه بناءً خارجیه نظارت جلیله‌سی امور حقوقیۀ مختلطه قلمی ممیزی عزتلو الیاس افندی‌یه ترفیعاً ثانیه صنف متمایزی وپوسته خانۀ عامره تحریرات قلمی ممیزی عزتلو عزیز وشام شریف معتبرانندن جابی زاده کمال افندیلر ایله مکتب سلطانی معلملرندن جمال بکه ثانیه صنف ثانیسی وتحریرات خارجیه قلمی خلفاسندن رفعتلو نرسس افندی‌یه ثالثه رتبه‌لری توجیه بیورلمشدر.

نشان — خدمات صادقانه‌لرینه مبنی سیواس وتوقاد ارمنی قتولیك مرخصه‌سی سرپسقپوسی هاجیان سحاق افندی‌یه ایکنجی وارمنی قتولیك جماعتی معتبرانندن اسکندریه‌ده توتون فابریقه‌جیسی ماطوسیان اوخانس افندی‌یه دردنجی رتبه‌لردن عثمانی

بلغارستان قومیسری عطوفتلو نصوحی بك افندی حضرتلرینك بیوك مخدومی شهرامانتی مجلس اعضاسندن سعادتلو عبدالحق یحیی بك افندی‌یه اوچنجی وکوچك مخدومی رفعتلو عبدالحق ممدوح بکه دردنجی رتبه‌لردن مجیدی

ادرنه بدایت محکمه‌سی حقوق دائره‌سی رئیسی فضیلتلو عبدالرحمن نسیب افندی‌یه اوچنجی رتبه‌دن مجیدی

وظیفۀ مودوعه‌لرینی حسن ایفاده مشاهد اولان اقدام روبتکارانه‌لرینه مبنی مدیللو نائبی فضیلتلو توفیق ویوزغاد نائبی سابق فضیلتلو اسماعیل حقی افندیلره دردنجی رتبه‌دن عثمانی

هزارغراد خاندان قدیمندن نجیب بکه قدم صداقتنه مبنی اوچنجی رتبه‌دن مجیدی خیرخواهان سلطنت سنیه‌دن بولنمسنه مبنی ازمیرایران سرکارپردازی ذوالفقار بکه اوچنجی رتبه‌دن عثمانی

سلانیك درسعادت التصاق خطی قومپانیه‌سنك السنۀ شرقیه کاتبی بغوص افندی‌یه دردنجی رتبه‌دن عثمانی

طربزون اشرافندن علمدار زاده امین افندی‌یه بشنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانلری واحسان بیورلمشدر.

مدالیه — یونان محاربۀ زائله‌سنه متعلق معاملاتده مساعئ ممدوحه‌لری مشهود اولان داخلیه نظارت جلیله‌سی اوراق اوطه‌سی ممیز ثانیسی ممتاز واوطۀ مذکور خلفاسندن علی رأفت ومقام صدارتعظمی یاورلرندن میرالای مظفر بکلره یونان محاربه مدالیه‌سی

طوپجی دائره‌سی ایکنجی شعبه مدیر معاونی قائمقام عزتلو علی بکه کموش امتیاز مدالیه‌سی عنایت واحسان بیورلمشدر.

بازار ایرتسی ۲ — شباط ۱۳۱٤

اطنه ولایتی مکتوبجیسی سعادتلو زین‌العابدین رشید افندی حضرتلرینه اهلیتنه مبنی ترفیعاً رتبۀ اولی صنف اولی توجیه بیورلمشدر.

عسکریه — مساعئ واقعۀ روبتکارانه‌سنه مبنی یاوران حضرت شهریاریدن سواری میرالایی سعادتلو ...د بکك میرلوالغه ترفیع رتبه‌سی

حسن خدمتلرینه مبنی یاوران حضرت شهریاریدن پیاده میرالایی سعادتلو یعقوب بکك میرلوالغه ترفیعی مقام سامئ صدارتپناهی یاورلرندن قائمقام عزتلو ...أت بکله بیکباشی عزتلو سعید وخالد وسواری ملازمی ...تلو مختار افندیلرك بردرجه ترفیع رتبه‌لری

نشان — مساعئ ممدوحه‌لرینه مبنی تسالیا اردوی همایونی التنجی فرقه‌سنه منسوب ردیف ریزه الایی قائمقامی عزتلو ادهم بکه اوچنجی ونظامیه یکرمی دردنجی الایك اوچنجی طابوری بیکباشیسی رفعتلو اسماعیل ... وردیف طربزون طابوری بیکباشیسی رفعتلو محمد ... افندیلره دردنجی رتبه‌لردن عثمانی ودردنجی الایه ...تاً قوماندا ایدن قائمقام عزتلو خلیل بکه اوچنجی ردیف اوف طابوری بیکباشیسی رفعتلو محمد وبیوك ... طابورینك دردنجی بلوکی یوزباشیسی حاجی عثمان ... وردیف مباوری طابوری بیکباشیسی ابراهیم حقی ومذ... طابورده بیکباشی رفعتلو علی رضا وردیف ارحوی ... بیکباشیسی رفعتلو عاکف افندیلره دردنجی

خدمات روبتکارانه‌لرینه مبنی تسالیا اردوی همایوننك ... فرقه‌سنه منسوب ارکان حربیه قائمقامی عزتلو ... بکه اوچنجی واون بشنجی الایك دردنجی طابوری ...شیسی رفعتلو علی رضا واون اوچنجی الایك دردنجی ...ری بیکباشیسی رفعتلو علی رضا واونجی الایك ...نجی طابوری طبیبی بیکباشی رفعتلو واسیلاکی افندیلره ...نجی رتبه‌لردن عثمانی

تأسیسات عسکریه اعانه‌سی اعطاسی وجهی خصوصنده ...سن خدمتلری مشاهد اولان کوستنجه اشرافندن ...س بلدی اعضاسندن حاجی اسماعیل افندی زاده ... وعبدالرحمن افندیلر ایله صخوم قصبه‌سنده بولنان دولت علیه معاملاتنجه ابراز ایتدکلری تسهیلات ...ندن طولایی قصبۀ مذکوره لیمان رئیسی موسیو ...سواریج قاووسکی وبلدیه رئیسی موسیو اپوستول اندوویج فوقه وحسن خدمتنه مبنی قوش اطه‌سی رژی قولجی باشیسی تیمور اغایه دردنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانلری احسان بیورلمشدر.

سلانیك مرکز خسته‌خانه‌سنك دائرۀ عسکریه‌جه توسیعی صره‌سنده برقومیسیون تشکیلیله اعانه‌جمعی خصوصنده حسن خدمت وغیرتری مسبوق اولان سلانیك اشرافندن سعادتلو حمدی بك افندی حضرتلرینك حرمی صافیه واورانوس زاده عزتلو عثمان عالی بکك حرمی عطیه خانملره تبدیلاً ایکنجی وسعادتلو حمدی بك افندی حضرتلرینك مخدومی عزتلو عادل بکك حرمی مقبوله ووالی معاونی سعادتلو قسطنطینیدی پاشانك حرمی آلیبه‌سی وبلدیه رئیسی سابق عزتلو عبدالکریم افندینك کلینی نسیمه وتجاردن قبانی محمد افندینك حرمی عایشه ودوقتور رفعت افندینك حرمی ملك وارزاق عسکریه متعهدی سعادتلو یوسف اغانك حرمی ماهتاب خانملرله موسیو انفردالاطینی مادمه‌سی مادام آدله واطبای عسکریه‌دن میرلوا سعادتلو اسکندر پاشا همشیره‌سی آناو اطبای عسکریه‌دن میرلو سعادتلو ژاك پاشا حرمی بونه خانملره وموسیولیوی مومه‌یانوتك مادمه‌سی مادام ایدایه ودعوی وکیللرندن سالم افندینك زوجه‌سی مادام فورطونه ودعوی کیللرندن عزتلو یوسف نار افندینك حرمی فلور خانمه اوچنجی رتبه‌لردن شفقت نشان همایونی احسان بیورلمشدر.

مدالیه — مشهود اولان حسن خدمت وغیرتلرینه مبنی ایکنجی اعدادی صنایع الاینك ایکنجی طابورینك بیکباشیسی رفعتلو علی دورمش وصاغ قول اغاسی فتوتلو عثمان ومذکور طابورك برنجی بلوکی یوزباشیسی فتوتلو اسماعیل زهدی والای مزبورده مسافر صاغ قول اغاسی فتوتلو بکر صدقی اغالره ویوزباشی فتوتلو جمال وملازم اول حمیتلو محی‌الدین افندیلره صنایع وبحرسیاه بوغازی طوپجی الایی دردنجی طابورینك اوچنجی بلوکنك طقوزنجی خیمه‌سی افرادندن سیواسلی حسین بن عثمان ایله استحکام الایی برنجی طابورینك برنجی بلوکنك اوچنجی خیمه‌سی افرادندن ارضروملی اسماعیل بن علی‌یه افتخار مدالیه‌لری عنایت واحسان بیورلمشدر.

صالی — ۳ مارت ۱۳۱٤

نشان — اطنه ولایتی مکتوبجیسی سعادتلو زین‌العابدین رشید افندی حضرتلرینه اهلیتنه مبنی کموش لیاقت مدالیه‌سی عنایت واحسان بیورلمشدر.

تبلیغات رسمیه

جمعه کونی سلاملق رسم عالیسندن صکره شایان بیوریلان مساعدۀ سنیۀ حضرت پادشاهی اوزرینه انکلتره دولت فخیمه‌سنك طهران سفیری اولوب لاجل السیاحه درسعادتده بولنان اصالتلو سیر مورتیمر دورند جنابلری وبعده بوسنه‌ده کی المانیا سالنامۀ عسکریه‌سنی ذات شوکتسمات حضرت پادشاهی‌یه تقدیمه حشمتلو ایمپراطور حضرتلری طرفندن مأمور اولان المانیا سفارتی آتشه میلیتری قاپتین مورغن صورت رسمیه‌ده حضور شوکتموفور حضرت تاجداریده شرف مثوله نائل اولمشلردر.

* * *

حضور سامئ حضرت صدارتپناهی‌یه قره‌سی متصرفلغندن مبعوث تلغرافنامه‌نك صورتیدر:

پنجشنبه کونی اقشام اذاننده وجمعه کیجه‌سی ساعت یدی بچقده ایکی دفعه خفیفجه حرکت ارض وقوع بولدیغی معروضدر.

داخلیه

— درسعادتده اطفاله مخصوص بر خسته‌خانه‌نك عدم موجودیتیله امراض اطفاله تداویسی ایچون اطبای متخصصه‌نك نقصانیسی نظر عواطف کستر همایون حضرت پادشاهی‌یه جلب ایتدکندن بالجمله چوجق خسته‌لقلرینك تداویسی ایچون برخسته‌خانه تأسیس وانشاسی واطبای متخصصه یتشدیرلمسی ضمننده شهر عزجه جیادت هواسی معلوم ومسلم اولان فری‌کوی جهتنده برمحل مخصوص افراز واحسان اولندیغی کبی احسان علی الاحسان اوله‌رق کافۀ مصارفی جیب همایون ملوکانه‌لرندن تسویه ایدیله‌رك هردرلو احتیاجی تأمینه مکمل بر خسته‌خانه‌نك انشاسی امر وفرمان بیورلدیغی والمانیاده اطفاله مخصوص خسته‌خانه‌لرله امراض مذکوره‌نك تداویسی ضمننده اقتضا ایدن هر درلو الات وادوات موجود بولندیغندن درسعادتده تأسیس بیوریله‌رجق اولان خسته‌خانه ایچون مقتضی ادواتك اورادن همان جلب واحضار ایتدیرلمش اولدیغی وهمان انشاآته بدأ ومباشرت ایدیله‌جکی مع المسار استبشار قلنمشدر.

— سایۀ معالیوایۀ حضرت شهریاریده ساحه آرای حصول اولان ترقیات فنیه‌مز نسبتنده غایت مکمل ومنتظم بر خصوصی خسته‌خانه کشادیله خلقمزی ایجابی حالنده اجنبی خسته‌خانه‌لره مراجعت کلفتندن مستغنی ایلمك ومرضانك عادات واداب اسلامیه‌یه موافق برطرزه احوال صحیه‌لرینه نظارت واهتمام ایله تداویلری اجرا ایدلمك اوزره اوپراتور سعادتلو جمیل پاشا حضرتلری طرفندن مساعدۀ لازمه استحصالنه تشبث اولنمشیدی.

بوکره مع المسار استخبار ایدلدیکنه نظراً پاشای مشار الیه حضرتلرینك ناملرینه مذکور خسته‌خانه‌نك کشادی منافع عمومیه نقطۀ نظرندن موافق حال عد اولنه‌رق مساعدۀ لازمه اعطاسی خصوصنه بالاستیذان ارادۀ سنیۀ حضرت شهریاری شرفصدور بیورلمشدر.

— جمعه کونی سلاملق رسم عالیسنك

ختامندن صوكره دائرۀ مخصوصه‌ده بولنان المان وامريقا سياحينی‌شايان بيوريلان مساعدۀ سنيۀ حضرت پادشاهی اوزرينه اولاد شهدا ومعلولين غزاة‌عساكر شاهانه اعانه سركيسنی تماشا ايلمشلردر . سياحين مومی‌اليهمك رفاقتنده داماد حضرت شهرياری وسركی قوميسيونی اعضاسندن عطوفتلو احمد پاشا حضرتلريله دائرۀ مخصوصه‌يه مأمور ياور خصوصیٔ حضرت شهرياری سواری ميرلواسی چركس سعادتلو محمد پاشا حضرتلری طرفندن سركی دائره‌سی تماشا ايتديرلمش وسركی‌يه اهدا بيوريلان اشيانك نفاستندن ناشی اظهار ممنونيت وسركينك انتظامندن وحقلرنده رايگان بيوريلان عنايات پادشاهيدن طولايی تشكر ايلمشلردر .

— اولاد شهدا ومعلولين غزات عساكر شاهانه اعانه سركيسنك تأسيسنده‌كی مقصد عالی‌يه برخدمت ومعاونت خيريه اولمق اوزره ذكر اولنان سركی‌يه مخصوص اوله‌رق بوكره برطرز نوين ولطيفده پوسته پوللری احداثنه قرار ويرلمشدر .

اشبو پوللرك رسم ونقشی اليوم پوسته خانه‌لرده متداول اولان پوللردن بشقه برطرزده اولديغی كبی طبع وتنظيمنكده ديون عموميۀ عثمانيه واردات مخصصه اداره‌سنك تمغاپوللرينی باصديرديغی مطبعه‌يه احاله ايدلمك مناسب كورلمش واو صورتله برآن اول طبع ايدلمسی اعانه سركيسی قوميسيونيله ادارۀ مذكوره بيننده قرارلاشديرلمشدر .

معلومات متممه‌مزه نظراً مذكور اعانه سركيسی پوللری اون‌بش كون قدر پوسته خانه‌لرجه صرف اولنوب كرك مكتوبلره ياپشديريلان وكرك قولكسيونجيلر طرفندن مبايعه ايديله‌جك اولان پوللرك حاصلاتی ذكر اولنان سركی‌يه واردات اوله‌جق وصرفنه تخصيص اولنان كونك ختامنده مذكور پوللر پوسته خانه‌لرجه صرف اولنميه‌جقدر .

شمديكی حالده بش ايكی وبر غروشلق پوللرك قالبلری ترتيب وتنظيم اولنه‌رق صورت نفيسه‌ده طبعنه ابتدار قلنمشدر .

— باقتريولوژيخانه مديری دوقتور (نيقول) ك وبای بقری ميقروبی كشفنه احراز موفقيت ايتديكی اولجه تبشير اولنمشيدی . بوكشف مهمك ممالك محروسۀ شاهانه داخلنده اجراسی نه‌درجه‌لرده شايان افتخار بولنديغی وارستۀ ايضاح اولوب ترقيات علميه وفنيه‌نك من‌القديم نزد معالی وفد حضرت شهرياريده نائل بيورلديغی تشويقاتك برلاحقۀ مشكوره‌سی اوله‌رق مذكور خسته‌لغك تداويسی امرنده اجرا ايديله‌جك تجاربه خدمت ايلمك اوزره باقتريولوژيخانه داخلنده بردائرۀ مخصوصه وجوده كتيرلمسی حقنده ارادۀ سنيۀ حضرت پادشاهی شرف سانح بيورلديغی مع‌الممنونيه استخبار قلنمشدر .

تجارب مذكوره‌يه بيطار دوقتور عادل بك افندی دخی اشتراك ايليه‌جكدر .

— اوزان عتيقه وجديده‌دن قنغيسنك صورت استعمالی موجب محسنات اوله‌جغنك شورای دولتجه موقع تذكره وضع اولنديغنی يازمش ايدك .

دسترس اولديغمز معلومات اخيره‌يه نظراً خصوص مذكور حقنده شهر امانت جليله‌سنجه درميان قلنه‌جق مطالعه اكلاشلمق واكاكوره معامله اولنمق اوزره امانت مشار اليهادن استفسار كيفيت ايدلديكی مستخبردر .

— مقاوله‌سی ختام بولمش اولان بحريه فريقان كرامندن سعادتلو فون‌هوفه پاشا حضرتلرينك مقاوله‌سی اوچ سنه مدتله تمديد ايدلمشدر .

— كچن چهارشنبه كونی باشلايوب اقشام اوزری برف نزولی صورتنه انقلاب ايلمش بولنان برودت هوا پنجشنبه كيجه‌سی كيتدكجه كسب شدت ايتمش ، هله كيجه ياريسندن صكره شدتله وزان ايلين پويراز روزكارينك بوموسم شتاده وقوع بولان فورطنه‌لرك جمله‌سندن دها شدتلی اولديغی ارباب وقوف طرفندن بيان ايدلمكده بولنمشدر . بوهفته كاملاً بويله صوؤق كذران ايتمشدر .

— صولرك شدت جريانی سببيله جسر عتيق آلتندن مرور تهلكه‌دن غير خالی كورلديكنه بناء عليه خليج واپورلری دخی برمدت اجرای سفر ايده‌مه‌مشلردر .

— آناطولی تيمور يوللری واسطه‌سيله حيدر پاشا اسكله‌سنه نقل ايديلن ذخيره وامتعه‌نك لدوس هوالرده معونه‌لرله نقلی قابل اوله‌ميه‌رق بعضاً برقاچ كون واغونلرده قالديغی وبو يوزدن كرك خزينۀ دولت ، كرك تجار واهالی متضرر اولديغی جهتله محاذير مذكوره‌يه ميدان ويرلمه‌مك ونقلياتی تسهيل ايلمك اوزره حيدر پاشاده برليمان انشاسی خصوصنده آناطولی تيمور يوللر اداره‌سنه مساعدۀ لازمه اعطا ايدلديكی ونظامنامه وشرطنامه‌سنك افمه نظارت جليله‌سنجه دردست تنظيم بولنديغی ايشيدلمشدر .

— رژی اداره امورينك اصلاحی حقنده تشبث ايدلمسی لازم كلن تدابيردن بحثله مقام سامیٔ صدارتپناهی‌يه مراجعت ايدلمسی اوزرينه ديون عموميه مجلس اداره‌سنك اجتماع اخيرنده بو مسئله‌نك عريض وعميق تذكر ايدلمسی واصلاحات مقتضيه‌نك تيسر نمای حصول اولمسی ايچون ديون عموميه اداره‌سندن بعض مقررات صدور ايده‌جكی استخبار قلنمشدر .

— سلانيكدن اشعار اولنديغنه نظراً شهر مذكورده چفت‌خط اولمق اوزره انشاسنه قرار ويريلن تراموای يولنك لوازم انشائيه وسائره‌سی اخيراً جلب ايدلمشدر . عملياته يقينده ابتدار اولنه‌جقدر .

مواد مختلفه

— بيروت واليسی عطوفتلو رشيد بك افندی حضرتلری اخيراً برای دور وتفتيش صيدا وصور جهتلرينه عزيمت ايلمشلردر .

— يكيشهره متجاور اولان محللردن ورود ايدن اغنام ايله اهالیٔ لوا اغناملرندن نه‌صورتله رسم آلنمسی لازم كله‌جكی محلندن استفسار ايدلمكله ، استيلا اولنان سائر محللر اغنامی حقنده ويريلن قرار موجبنجه هرندن اللی پاره وياخود قرق قويوندن بر قويونك عيناً اخذی مجلس خاص وكلاجه تحت قراره النه‌رق ايجابی اجرا بيورلمشدر .

— اق شهر جوارنده هوالرك برودتی دوام ايتمكده اولوب شهر مذكور قربنده كائن آق كول انجماد ايتمشدر .

— مادريدده انعقاد ايده‌جك اولان حفظ الصحه قونغره‌سنه ميرلوا سعادتلو محمود پاشا ايله سربريات داخليه معلم معاونی بيكباشی رفعتلو جلال بك مأمور اولمشدر .

— خديويه واپورلرينك اخيراً بر انكليز شركتنه صاتلمسی اوزرينه حكومت سنيه جانب عاليسندن بحراحمرده‌كی ايكی واپورك مذكور التی‌يه ابلاغيله منتظما سواحل حجازيه‌يه پوسته ايشلدلمسی وبحر سفيدده ديكر بر پوسته‌نك دخی ترتيبيله درسعادت ومصر ارەسنده‌كی موارادات ومراسلاتك بردرجه دها تأمينی امرنده ادارۀ مخصوصه‌يه اوامر اعطا بيورلمسندن وبحر احمره تخصيص ايديلن واپورلرك پوسته‌لرينی اجرايه مباشرت ايلملرندن طولايی جرائد مصريه‌نك بيان ممنونيت وشكران ايلمكده اولدقلری كورلمشدر .

— قطب ربانی مولانا السيد عبدالقادر الكيلانی قدس سره النورانی حضرتلرينك سلالۀ طاهره‌سندن اولوب شيخ السجادة العلية القادريه بولنان حما نقيب الاشرافی سيادتلو رشادتلو السيد محمد مرتضی افندی الجيلانی حضرتلريله حرم محترملری ومخدوم مكرملری بولنان كيلانی زاده حميديه نقيب الاشرافی سعادتلو سيد صالح افندی حضرتلری وبرقاچ درويشلريله برابر بوكره بحراً ايفای فريضۀ حج شريف ايتمك ايچون جانب حجاز مغفرت طرازه حمادن عزيمت ايتمش اولدقلری محلندن يازيليور .

خارجيه

اقصای شرق : بوهفته انظار سياسيون اقصای شرقه كمال اهميتله انعطاف ايلمشدر ؛ واقعا روسيه وانكلتره نفوذينك چينده اجرا ايلديكی تأثيراتك يكديكره مصادمه‌سی نتيجه‌سی اوله‌رق زيرده ويريلن حوادثده كوريله‌جكی اوزره برطاقم پروتستولر وحاضرلقلر حاصل اولمشدر . هنوز ايشك نه‌رنك كسب ايليه‌جكی روسيه ايله انكلتره پولتيقه‌سی آره‌سنده مناقشه‌يه ميدان آچه‌جغی كسديريله‌مز ايسه‌ده اقصای شرقك شو كونلرده كمالی اهميتله نظر دقيقده طوتلمسی لازمدر .

روسيه : (پورآرتور) ك روسيه‌يه تركندن طولايی انكلتره حكومتنك پكين سفيری (چونغ - لی - يامن) ی پروتستو ايتمشدر .

— قوره‌يه كليتلی عسكر كوندرلمسی ايچون روسيه حربيه ناظری طرفندن ايجاب ايدن محلره اوامر مقتضيه اعطا ايدلديكی پترسبورغدن بيلديرلمشدر .

— روسيه عسكرينك مانچوری‌يه داخل اولدقلری حوادثی شيوع بولمشدر . مأذوناً برمدتدن بری پاريسده بولنان فرانسه‌نك پكين سفيری موسيو (پيشون) خارجيه ناظری موسيو (هانوتو) ايله اوزون مدت ملاقات ايتدكدن صكره پكينه متوجهاً حركت ايلمشدر .

— (تان) ديپوركه :

انكلتره مطبوعاتی طرفندن چينه دائر غايت مهم حوادث نشر ايدلمكده‌در . انكليز والمان مؤسسات ماليه‌سی طرفندن تسويه اولنمق اوزره عقدی قرار كير اولان استقراض حقنده كچن پنجشنبه كونی روسيه حكومتی طرفندن صورت قطعيه‌ده پروتستو اولنمش وبوكا فرانسه حكومتی دخی اشتراك ايتمش ايدی . حتی بش كون مهل ظرفنده چين حكومتی وقوعبولان تكليفاته جواب اعطا ايتمديكی وياخود اعطا ايديله‌جك جواب كافی كورلمديكی تقديرده روسيه عساكرينك (مانچوری) يی اشغال ايليه‌جكی دخی بيلديرلمش ايدی .

انكلتره پولتيقه‌سنه خادم اوراق حوادث طرفندن مسئله بشقه برشكله افراغ ايدلديكی وانكلتره قابينه‌سی طرفندن بوبابده اوراق مذكوره‌يه معاونتده بولنلمديغی تقديرده چين حربيه نظارتنه بش كون اقدم اعطا اولنان اولتيماتومده‌كی مطالباته مطلوبه موافق صورتده جواب اعطا قلنه‌جغی اميد ايدلمكده‌در .

روسيه حكومتنك مقصدی نوعما سربست ليمان حكمنده اولان باطومه مشابه اولمق اوزره بحر محيط الملاسيده تجاری برليمان الده ايتمك اولديغندن هرنقدر چين حكومتی بوكا روی موافقت كوسترمكده ايسه‌ده مؤخراً روسيه‌نك او حوالی‌يی يد ضبطنه چكيرمه‌سی احتمالی انكلتره‌يی انديشه‌يه دوچار ايتمكده‌در .

اوستريا : اوستريا هيئت وكلاسنك تبدل ايدرك موقع رياسته قونت (فرانسوا دوتون) ك تعيين ايدلديكی تلغرافلرله خبر النمشدر . بوذات قونت (فره‌دريق تون) ك اوغلی اولوب (۱۸٦۷) سنه‌سی ايلولك ايكيسنده تولد ايتمشدر . ابتدا سلك عسكری‌يه داخل اوله‌رق (۱۸۷۷) ده رديف قسمنه كچمش و(۱۸۷۹) ده (رايخسرات) اعضالغنه انتخاب اولنمش و(۱۸۸۹) ده بوهميا واليسی تعيين ايدلمشدر . (۱۸۹٦) سنه‌سی ابتداسنده انفصال ايلمشدر . قونت (بادنی) نك استعفاسی اوزرينه بوذاتك رياست وكلايه كلمسی مأمول ايكن (بارون غاوچ) تعيين اولنمش ايدی .

— يكی قابينه قونت فرانسوا دوتون وهوهنشتاينك رياستی تحتنده اوله‌رق قطعيا تشكل ايتمشدر . غاوچ قابينه‌سندن قونت والسرشمب ، شواليه وتيتك ، موسيو روبر وموسيو بيلندريد يكی قابينه‌يه داخلدرلر .

رئيس وكلا وداخليه ناظری : قونت دوتون وهوهنشتاين

حربيه : قونت والسرشمب

نافعه : شواليه وتيتك

عدليه : موسيو دوقتور روبر

معارف ومذاهب : موسيو بيلندريد

زراعت : موسيو قاست

ماليه : موسيو ژوزف كيزك

تجارت : موسيو ژوزف برتيتر

قابينه‌يه مأمور : موسيو آدام زندرزويچ

— اوستريا هيئت جديدۀ وكلاسی رئيسی قونت دوتون هيأت جديده نظامات موجوده ايله ادارۀ امور ايتمك نيتنده ايسه‌ده مشكلات ظهوری تقديرنده قانونك اون‌دردنجی ماده‌سنه توفيقاً امرنامۀ رسمی ايله ادارۀ مصالحدن چكنميه‌جكنی بيان ايتمش واقتضای حالده يكيدن برطاقم نظامات نشريله بوكاكوره حركت اولنه‌جغنی درميان ايلمشدر .

المانيا : پرنس هانرينك قوماندا‌سی تحتنده بولنان (دويچلاند) و (كفيون) زرهليلری (هونغ قونغ) ه مواصلت ايتمشدر .

— (رايخشتاغ) مجلسنك بودجه قوميسيونی ۱۸۹۸ سنه‌سی بودجه‌سنده سفائن حربيه انشاسی ايچون حكومت طرفندن طلب اولنان بالجمله تخصيصاتی اكثريت عظيمه ايله قبول وتصديق ايتمشدر .

ايتاليا : مارتك يدنجی كونی ايتاليا رئيس وكلاسی موسيو دی‌روديني سناتو قوانينك اللجنه‌سنۀ دوريه‌سی مناسبتيله روما بلديه‌سنده شهر مذكورده بولنان بلديه رئيسلرينك شرفنه ايكی‌يوز قرق كشيلك برضيافت كشيده ايتمشدر . مومی‌اليه ايراد ايتديكی نطقده واردات دولتك تناقص ايتمش اولديغی بويله بر زمانده بلديه دائره‌لرينك فقرای اهالی‌يه كوسترمش اولدقلری تسهيلات ومعاونتدن طولايی بيان تشكر ايلمشدر . حكمفرما اولان فقر وسفالته دائر اتخاذ ايديلن تدابير غير كافی اولمقله برابر ايلريده بوكا برچارۀ بولنه‌جغنه دليلدر . موسيو رودينی او اقشام كشيده اولنان ديكر برضيافتده آتيده‌كی نطقی ايراد ايلمشدر :

« اليوم مشكل برموقعده بولنيورز . مشكلات ماليه هنوز ازاله ايديله‌مامش ايكن بوسنه محصولات زراعيه تدنی‌يه اوغرامشدر . فقط ايتاليا شمدی‌يه قدر پك چوق غوائلی دفعه موفق اولديغی جهتله مشكلات حاضره‌يی دخی

ازاله ایلیه‌جکنی امید ایتملی‌یز . بوندن بشقه صنایعك سربستجه ترقیسنی تأخره دوشورن موانعی ازاله وفقرای اهالی‌یی بیزار ایدن تکالیفی تعدیل ایتمك صورتیله اصلاح امور مالیه‌یه چالیشمق اقتضا ایدر . شو تدابیری موقع اجرایه وضع ایتمك وصنوف عمله‌یی حمایه ومدافعه ایتمك ایچون نظامات جدیده وضع اولنه‌جقدر سناتو قوانینك احکامی بوکبی اصلاحاته اصلا مانع دکلدر .»

انکلتره: بومبایدن کشیده اولنان بر تلغرافنامه‌یه نظراً بو هفته وبادن ١٨٢٣ وفیات وقوعه کلمشدر .

— انکلتره قرالیچه‌سی کمال عافیتله نیسه مواصلت ایلمشدر . بلدیه رئیسی مأمورین عسکریه وملکیه طرفندن کندیسنه راسمهٔ تبریك ایفا ایدلمشدر .

فرانسه: فرانسه حکومتی یونان استقراضی تأميناتی ماده‌سنی پارلمنتویه عرض ایتمشدر .

امریقا : بودجه قومیسیونی ریاستی طرفندن آمریقا ممالکنی هردرلو احتمالاته قارشو محافظه ایچون اقتضا ایدن تدابیره توسل ایتمك اوزره صرفی رئیس حکومتك امر وتنسیبنه براقیلان اللی ملیون دولاری مجلس عمومی اتفاق آرا ایله قبول ایتمشدر . بولایحه‌یی مجلسه تقدیم ایدن موسیو (قانون) بومبالغك محاربه مصرفی مقابلی اولمیوب انجق تدابیر صلحیه جمله‌سندن بولندیغنی درمیان ایتمشدر .

— حکومات متفقه آمریقانك دائرهٔ رسمیه‌سنده بر قونفرانس عقد اولنوب بو قونفرانسده قونغره‌نك متنفذ اعضاسندن بعضلری حاضر بولنمشلردر . قونفرانسی متعاقب مالیه احتیاط قومیسیونی رئیسی اقتضای حالده مصارف حربیه‌یه قارشولق اولمق اوزره اللی ملیون دولارك صرفی صلاحیتنی رئیس حکومته اعطا ایچون تنظیم اولنان لایحهٔ قانونیه‌یی مجلس عمومی‌یه ویرمشدر . بولایحه لاجل التدقیق قومیسیونه حواله اولنمشدر .

اسپانیا حکومتی آمریقانك هاوانا قونسلوسی موسیو (لی) نك جلبی حقنده‌کی طلبنی کری آلمقله بو وقعه قپانمشدر .

اسپانیا : مادریددن (آژانس هاواس)ه کشیده اولنان بر تلغرافنامه‌یه کوره محافل سیاسیه‌ده اسپانیا ایله امریقا ارہ‌سنده بر حرب ظهوریله مسالمتك اخلال ایدلمیه‌جکی حقنده قناعت حاصل اولمشدر . اسپانیا ایله امریقا حکومتلری ارہ‌سنده مناسبات سیاسیه کمال نزاکت دائره‌سنده جریان ایتمکده بولنمشدر .

یونان : حربیه ناظری جنرال (اسمولنسکی) محاربهٔ اخیره حقنده پرنس قسطنطین طرفندن قلمه النان لایحه‌نك نشرینه بر کونه ممانعتده بولنمیه‌جغنی بیان ایتمشدر .

کیدنلر وکلنلر

— بشنجی اردوی همایون فرقه قوماندانلغنه تعیین بیورلمش اولان فریق سعادتلو کامل پاشا حضرتلری محل مأموریتنه عزیمت ایتمشدر .

— روسیه‌نك بحر سفید دوننماسی سابق قوماندانی اولوب خلفنك مواصلتی اوزرینه قوماندانلغی مومی الیه تسلیم ایلمش بولنان قونتر آمیرال (اندریه‌ف) رفاقتنده یاوری بولندیغی شهرمزه مواصلتله فرداسی کور اودسایه کتمشدر .

— بشنجی اردوی همایون مشیر عالیسی دولتلو عبداه پاشا حضرتلرینك منشور عالیلرینی ایصاله مأمور بیوریلان یاوران حضرت شهریاریدن بیکباشی رفعتلو رضا بك افندی شام شریفه کیتمشدر .

— موش سنجاغی متصرف جدیدی سعادتلو مصطفی رفقی پاشا حضرتلری محل مأموریتنه عزیمت ایتمشدر .

— مادریدده انعقاد ایده‌جك حفظ الصحه وامراض جلدیه قونغره‌سنده حاضر بولنمق اوزره طرف سلطنت سنیه مأمور بیوریلان مکتب طبیهٔ شاهانه درس ناظری میرلوا سعادتلو محمود پاشا وسرسریات خارجیه معلم معاونی قائممقام عزتلو جلال بك افندی مادریده عزیمت ایتمشلردر .

وفیات

— ادرنه ولایتی دفترداری اولوب برای تداوی شهرمزه بولنان رتبهٔ بالا رجالندن محمد بك افندی بر مدتدنبری دوچار اولدیغی علتدن شفایاب اوله‌میوب قباطاشده کائن خانه‌سنده (ارجعی ...) امر جلیلانه لبیك زن اجابتله ارتحال دار آخرت اولمشدر .

مخابرات علنیه

مرسینده متصرف پاشا حضرتلرینه — التفاتنامه‌لریله ملفوفی مع التشکر آلنمشدر .

سوده‌ده عادل افندی‌یه — توسال کوندرلدی .

قدس شریف معارف محاسبه‌سنه — غزته‌کز سهواً محاسبهٔ لوایه کوندرلمش اولمغله اورادن ارانلمسی مرجودر .

لاذقیه‌ده فاضل بك افندی‌یه — التفاتنامه‌لریله ملفوفاتی واصل اولدی باخاصه تشکر ایدرز .

یانیه‌ده عزیز بکه — قید تجدید قلندی .

اولوبورلوده صالح افندی‌یه — آدرس دکشدیرلمشدر .

وادی‌النجمده لطیف افندی‌یه — اکسیك نسخه‌کز کوندرلمشدر .

شامده عزت بکه — اون نسخه کوندرلدی ، برسنه‌لك قید اجرا قلندی .

بروسه‌ده کیرقوریس افندی‌یه — امانت وارد اولدی ، تشکر ایدرز .

قوجحصارده راسم افندی‌یه — امانت اخذ اولندی ، پانوراما ونوسال کوندرلدی ، نزدمزده ٦٥ غروشکز واردر .

ارزنجانده جلال بکه — لطفنامه‌لریله ملفوفی آلندی ، تشکر ایدرز .

انطالیه‌ده فهمی بکه — مجلد هاشت تقریمی تعهدلی اولەرق کوندرلمشدر .

پارسده موسیو قورله‌یه — مکتوبکزله ملفوف وارد اولدی ، قید تجدید قلنمشدر ، تشکر ایدرز .

مغله‌ده ابراهیم افندی‌یه — مکتوبکزله پوللر اخذ ایدلدی ، سپارشکز اجرا اولنمشدر .

پلونه‌ده مصطفی افندی‌یه — آبونه قید اولندی ، کتابلر کوندرلدی .

شمنی‌ده ترك قرائتخانه‌سنه — ماندا پوست وارد اولدی ، اکسیك نسخه‌لر ایله بر هدیه‌لك نوسال کوندرلمشدر .

باطومده صبحی بك افندی‌یه — نسخهٔ ممتازه‌نك پوسته‌خانه طرفندن سهواً اسکندریه‌یه کوندرلدیکی وشمدی اورادن باطومه سوق اولندیغی قیده مراجعت ایله اکلاشلمش اولمغله لطفاً وصولنك اشعاری مرجودر . مکتوب عالیلریله ملفوف اخذ اولنمشدر .

رسموده رائف افندی‌یه — اماتکز وارد اولدی ، برسنه‌لك قید اولنمش ایسه‌ده آبونه‌نك ١٥٠ غروش اولدیغی بیان ایدیلور .

بورسه

فی ٢ مارت سنه ١٣١٣

بورسه‌یه رسماً قبول اولنانلر

پاره	غروش	
٠٠	٠٠	(د) ترتیبی
٠٠	٠٠	(ث) »
سانتیم	فرانق	
٥٠	٢٨٤	رژی سنداتی
٥٠	١٠٥	شرق شمندوفری
٠٠	٤٧٤	تحویلات ممتازه
٠٠	٤٠٨	» عثمانیه
٠٠	٤٩٢	کمرك تحویلاتی
٠٠	٥٠٣	ترامووای »
٠٠	٤٦٥	ریختیم
ایسترلین		
٠٠	٠٠	(آ) ترتیبی
٠٠	٠٠	(ب) »

اعلان

داء بهر { ضیق نفس } ونزله

CIGARETTES OU POUDRE ESPIC

اشبو خسته‌لقلره دوچار اولنلر (اسپیك) نام سیغاره‌لرك ویا توزینك استعمالیله شفایاب اولورلر . اشبو سیغاره‌لرله توزلر بالجمله اجزاخانه‌لرده بولنور . محل اعمال ومرکز دپوزیتوسی : پارسده سن لازار سوقاغنده ٢٠ نومرودر .

20, rue Saint-Lazare PARIS

المانیالی دوقتورس . اشوارش

قادین وارککه مخصوص اعضای تناسلیه طبیب خصوصی

مومی الیه سنین سابقه مثللو بوسنه دخی اوروپایه سیاحت متننه‌سنی اجرا ایده‌رك بل صغوقلغی ، امراض جلدیه ، فرنکی ایله عوارض متعاقبه‌سی کبی علل حقنده‌کی ترقیات جدیده‌یی تدقیق ورأی العین مشاهده وبالخصوص عنانت یعنی عدم اقتدار وبل کوشکلکی علت مدهشه‌سنه دائر تتبعات لایقه‌سی ازورینه الکاسلم وجدید وکندوسنه مخصوص بر اصول ایله بالخاصه عدم اقتدار علتیله امراض مشروحه‌نك بلا ازالهٔ اوقات ووجع وبر کونا اثر براقمقسزین صورت قطعیه‌ده تداویسنه کسب اهلیت ایتمش اولمغله اوکله‌دن اول بك اوغلنده تونل مدفعی اتصالنده‌کی صراف اوغلی خاننده واوکله‌دن صکره اقشام ساعت اونبره قدر استانبولده باغچه قپوسنده اسکی دیون عمومیه قارشوسنده‌کی درت نومرولی تداویخانه‌لرنده اجرای صنعت ایتمکده‌در .

چینده سیاحت

چین ایله آلمانیانك دوام ایدن شو مناسبتی زماننده چینك احوال جغرافیه‌سی ، عاداتی ، اخلاقی اکلاشلمق اوزره اوقونه‌جق اك اعلا اثردر بیوك قطعه‌ده فوق العاده رسملرله مزین اولان بو اثر دخی ژول ورنك اولوب احمد احسان بك طرفندن ترجمه ایدلمش و ٢٠ غروش فیاتله عالم مطبعه‌سنده صاتلمقده‌در .

یرآلتنده سیاحت

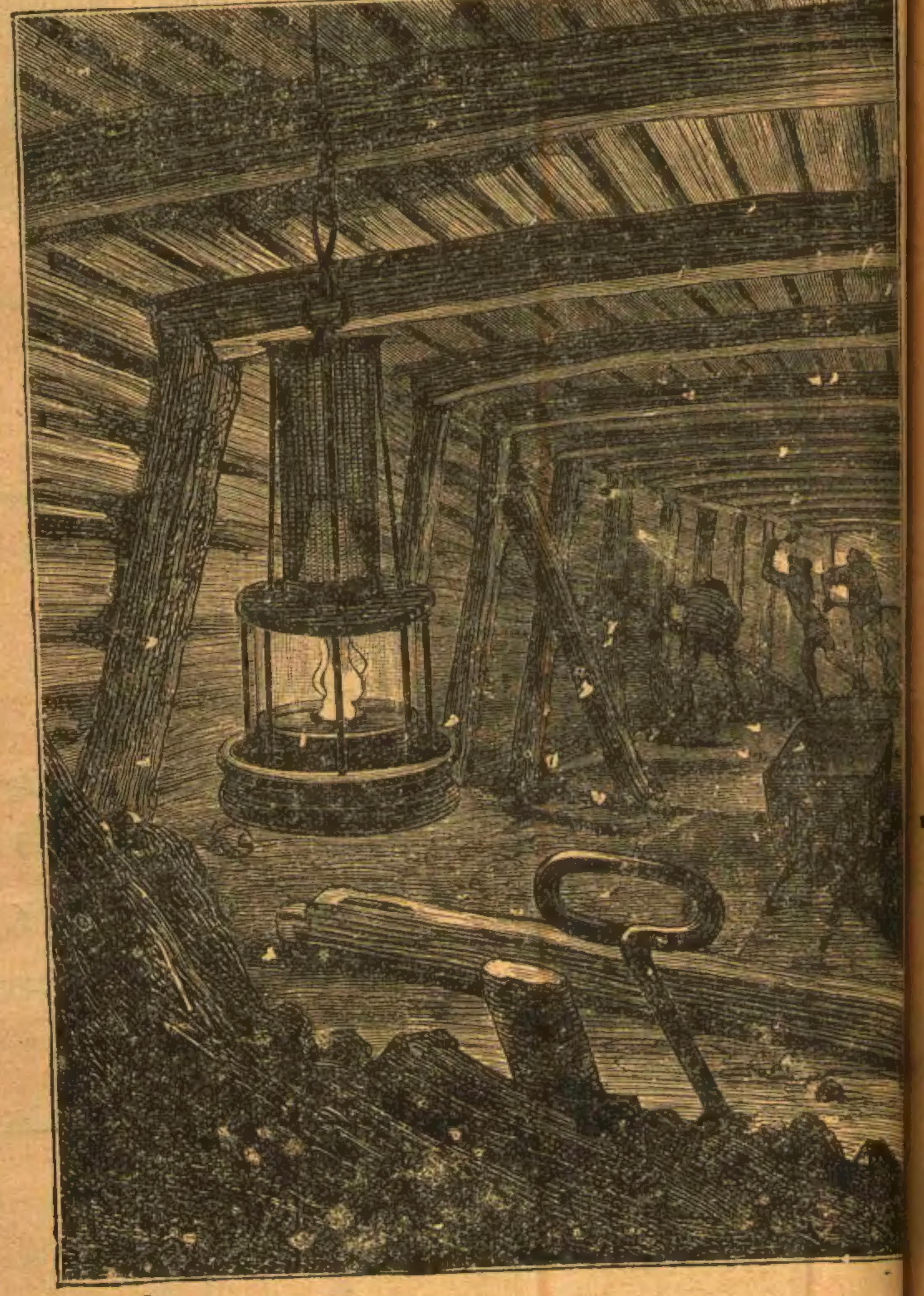

ژول ورنك کلیاتی میاننده غرابتی ومحتوی اولدیغی وقعهٔ فاجعه ... ایله شایان دقتدر . رومان ، معدن کورجیلکی عالمنی مکملاً ... ایدر . اوراسنك حقیقی بر بشقه دنیا اولدیغنی کوسترر . بوده ... احسان بکك اثر ترجمه‌سیدر . پك نفیس کاغد اوزرینه طبع ... (٢٢٨) بیوك صحیفه‌دن متشکل واصلنه مطابق ٤٤ قطعه ... مزین جلدی اجزا اولەرق (١٥) مجلدی یکرمی غروشدر . طشره‌دن استیانلره پوسته اجرتی آلنمه‌دن کوندریلور .

محور ارض

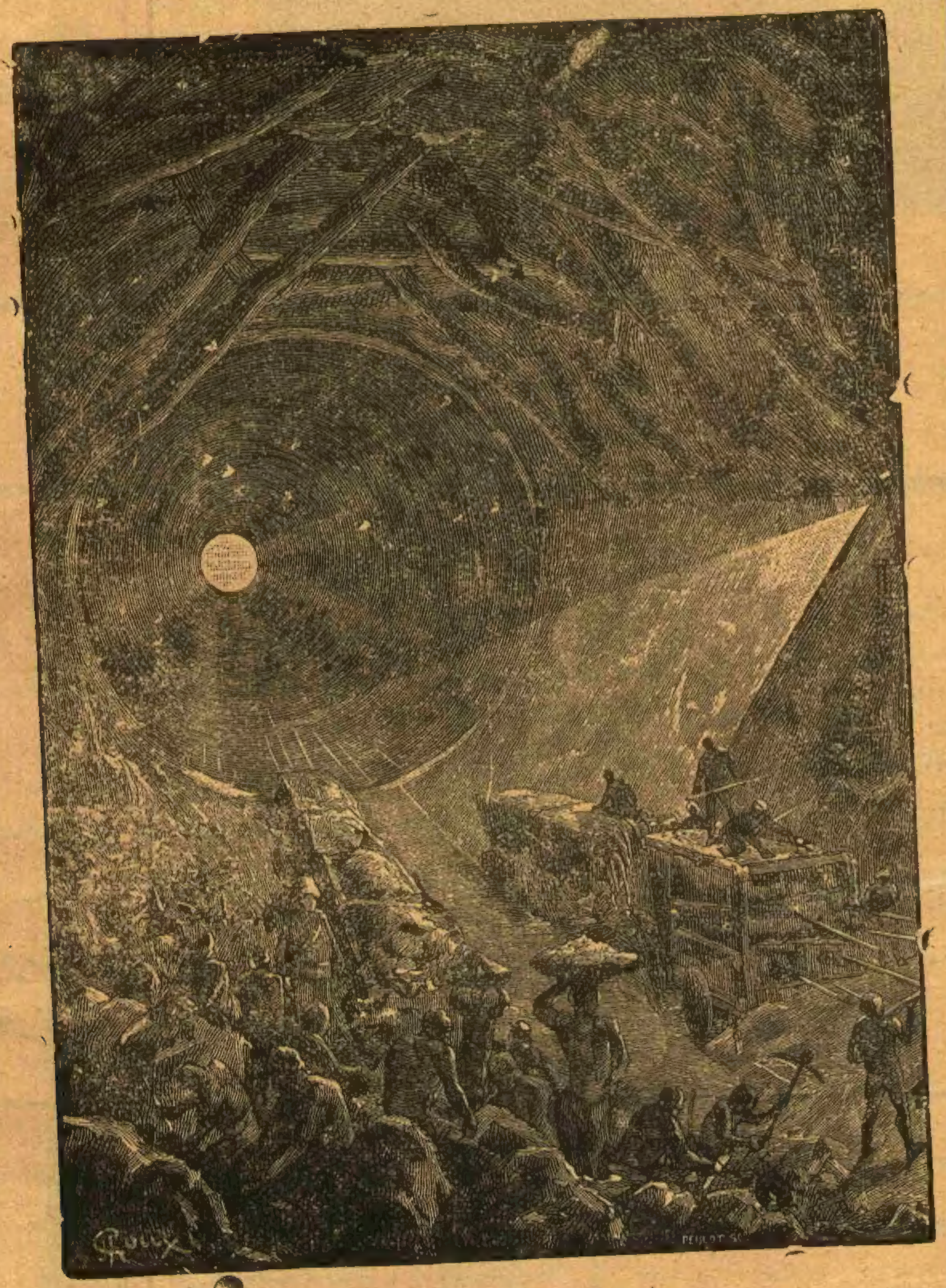

ژول ورنك صوك اثری اولان بو خارق العاده رومان ، غایت غرابتنما بر تصور فنینك صور اجرائیه‌سیله کرهٔ ارضك تشکلات اصلیه‌سنه عائد اولوب ژول ورنك قوهٔ مخیلهٔ فوق الغایه‌سنه اك بیوك اثباتدر . رومانك مطالعه‌سندن کرهٔ ارضده‌کی مختلف هوانك اسبابی وجغرافیای طبیعی اوکرنیلیرکن غایت تحف بر حکایه اوقونیلور ، یعنی انسان اکلنجه ایچنده فن اوکرنیر . ترجمه احمد احسان بککدر ، رسملر تمامیله اصلنه مطابق و ٣٢ قطعه‌در .

تکمیلی ١٠ غروش اولوب طشره‌یه ١٢ غروشدر .